

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD. ANUL 54. No. 79.

1939. április 7., péntek.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GEZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Perioada sub No. 10/1—1938. Trib. Arad.

Kölcsönös segélynyújtási egyezményre bővítették ki a Varsónak nyújtott angol biztosíték nyilatkozatot

Chamberlain angol miniszterelnök bejelentette, hogy eredményre vezettek a Beck ezredessel folytatott londoni tárgyalások

Más államokra is kiterjesztik az angol—lengyel egyezményt

Az egész világ közvéleménye újult érdeklődéssel tekint London felé, ahol az angol diplomácia most igyekszik felállítani a brit birodalom új külpolitikai irányvonalának első fontos határkövét. Az angol „splendid isolation” már a múlté, Anglia talán soha nem tapasztalt nyílt tevékenységgel kapcsolódik a nyugtalanságtól fáradt és mégis ijedszöen mozgalmas kontinens politikai életébe. Szinte ugylátszik, hogy az utóbbi évek politikai változásai csupán örségváltást jelentettek London és Páris között, mert az angol kormány minden fáradozása odairányul, hogy ismét összehozza azt a biztonsági rendszert, amelyet a háboru utáni Franciaország teremtett meg és amelynek szétbomlását London, ha nem is nyílt támogatással, de a tartózkodáson is tulmenő magatartással kísérte. Husz évvel azután, hogy Franciaország győztesként befejezte a háborut, Páris számára csak mintegy mellékszerep jut az európai politika színpadán, ahol éppen azok a politikusok igyekeznek ott felvenni az események fonaldt, ahol az entente cordiale felbomlásával abbamaradt. Az események sódra egyre gyorsabbá válik, Németország nagy határozottsággal áll szemben a bekerítés politikájával és most már nyíltan hangoztatja, hogy ott megy ellentámadásba, ahol Anglia a legérzékenyebb: a Brit világbirodalom gyarmatain. Milyen jó lenne hinni a husvéti megbékélés nemes eszméjében és bizni abban, hogy a most kiteljesedő tavasz a feltámadást jelenti és nem milliók tömeghalálát...

Chamberlain felvilágosításai az angol—lengyel egyezményről

London. Az alsóház csütörtöki ülésén Greenwood, az ellenzéki munkáspárt helyettes vezére, a napirenden kívül felvilágosítást kért Chamberlain miniszterelnöktől az angol miniszterelnök és Beck lengyel külügyminiszter között lefolyt tárgyalásokról. Chamberlain miniszterelnök részletesen beszámolt a közte és Beck ezredes között lefolyt tárgyalásokról, valamint Hudson kereskedelmi államtitkár legutóbbi látogatásaival kapcsolatos eredményekről.

— A Beck ezredessel folytatott tárgyalásaink — mondotta — tág területet öleltek fel és kimutatták, hogy bizonyos általános elvek tekintetében az angol és a lengyel kormány tökéletesen egyetért egymással. Megegyezés létesült, amely szerint a két ország kész állandó és kölcsönös egyezményt létesíteni, mely a jelenlegi Anglia által Lengyelországnak nyújtandó egyoldali biztosítékot fel fogja váltani. Ennek az egyezménynek a létrejöttével Beck lengyel külügyminiszter biztositotta az angol kormányt, hogy Lengyelország ugyanolyan feltételekkel nyújt segélyt az angol kormánynak, mint az angol kormány szükség esetén a lengyel kormánynak. Ezuttal ismételen ki kell azonban jelentenem, hogy ugy az előbbi ideiglenes biztosíték, mint ez az állandó kölcsönös egyezmény, nem irányul egyetlen állam ellen sem. Ez az egyezmény csakis valamely közvetlen, vagy közvetett támadás esetére intézkedik. A tárgyalások során felismertük azonban, hogy bizonyos ügyek további megvizsgálást követelnek. Megegyeztünk abban is, hogy ezek az intézkedések nem zárhatják ki egyik kormányt sem attól, hogy más kormányokkal az illetők a béke megszilárdítása érdekében egyezményeket kössenek.

Ezután Hudson államtitkár látogatásairól beszélt a miniszterelnök és bejelentette, hogy a varsói tanácskozások során sikerült Hudsonnak

tisztáznia több nehézséget, amelyek felmerültek, továbbá tanácskozásokat folytatott a kereskedelmiügyi államtitkár a lengyel ipari berendezések fejlesztése érdekében dolgozó miniszterekkel.

A lordok házában Plymouth lord külügyi ál-

Varsó biztosítja a balti-államok függetlenségét

London. A Daily Telegraph szerint az angol—lengyel tárgyalások során arra vonatkozólag is történt döntés, hogy

Anglia pénzügyi segítséget nyújt Lengyelországnak és a két ország között szoros gazdasági együttműködés jön létre.

Szó volt a tárgyalások során arról is, hogy a lengyel zsidók egy részét az angol gyarmato-

lamtitkár a hozzá intézett kérdésekre kijelentette, hogy

ha Lengyelország nem tekinti függetlenségét fenyegetettnek, akkor más ország nem lehet vele ellentétes nézetben.

Az ilyen súlyos természetű ügyekben különben a lengyel kormány mindig kimerítően tájékoztatni fogja az angol kormányt az összes fejleményekről és valószínűtlen, hogy nézeteltérések merülhetnek fel.

teliesen azonos a két ország politikája az erőszakos uralmi törekvésekkel szemben.

A ház üléseit a husvéti szünet utánig, április 18-ig elnapolták.

Egy állítólagos beszélgetés...

Páris. (Rador.) A Le Journal boroszlói tudósítója egy rendkívül fontos személyiséggel beszélgetett, aki a következőket mondotta:

— Becknek azonnal vissza kell térnie Londonból anélkül, hogy az egyezményt megkötné.

— Lehetséges ez? — kérdezte az újságíró.

— Igen — hangzott a válasz.

— És mi van a követelésekkel s a félreértésekkel?

— Csak egészen jelentéktelen nézeteltérésekről van szó és Chamberlain intervenciója a „perfid Albion” manővere, amely hasznos akar biztosítani magának ebből a félreértésből. A lengyelek felejték el a németellenes frontot s a németek elfogják felejteni az időszerűtlen követeléseket és minden visszatér abba az állapotba, amely a válság előtt volt. Miután az éberség nem a demokrata államok tulajdonsága, más eszközöket fogunk találni, hogy még gyorsabban és erővesebben dolgozhassunk az egvedülmaradt Lengyelország ellen. Három oldalról fogunk körülfárni. Ma még vannak barátai és szövetségesei, de ugy fogunk dolgozni, hogy fájien a bekerítéstől és az elszigeteléstől, mielőtt a végső csapást rájuk mérnénk.

kon telepítik le. A Daily Express tudni véli, hogy Beck tárgyalásai után

a lengyel kormány megbeszéléseket kezd a balti államokkal és felajánlja, hogy Lengyelország biztosítja függetlenségüket.

Az eszt hadsereg főparancsnoka különben ebben az ügyben a napokban Varsóba érkezik.

Angol—román egyezmény készül London és Varsó megállapodásának mintájára

London. Beavatott politikai körökben ugy tudják, hogy a lengyel—angol megállapodáshoz hasonló jön létre Anglia és Románia között. Tilea nagykövet ma délután érkezett vissza Londonba és azonnal az angol külügyi hivatalba ment, ahol Beck és Halifax lord külügyminiszterek már vártak rá. A Romániával kötendő megállapodás után más európai államokkal való megegyezésre is sor kerül. Ugy tudják különben, hogy Beck külügyminiszter még néhány napot az angol fővárosban tölt.

Ankara. Gafencu külügyminiszter elhalasztotta ankarai látogatását. A török külügyminiszter Ankarába való visszaérkezése után látogat csak el Gafencu külügyminiszter a török fővárosba.

London. A News Chronicle ugy tudja, hogy a Romániával folyó tárgyalások jó eredménnyel haladnak előre. Tilea londoni román követ, aki most utazott vissza állomáshelyére, az angol fővárosba, magával vitte a román kormány álláspontját ismertető részletes üzenetet.

Németország ellenáll

Az olasz sajtó élénk figyelemmel kíséri Beck lengyel külügyminiszter londoni tárgyalásait. Az olasz lapok értesüléseiket abban foglalják össze, hogy

a londoni tárgyalások nehéz körülmények között folynak

és a lengyel külügyminiszternek egyáltalában nincs rózsás helyzete. A Tribuna azt írja, hogy Beck a megbeszélések folyamán kifejtette a lengyel kormány ellenvetéseit a tervezett angol-francia-lengyel blokkal szemben. Lengyelország külpolitikáját mondta Beck — annak földrajzi fekvése határozza meg és általános érdeke azt követeli, hogy valamennyi szomszédjával fenntartsa az eddigi kapcsolatokat. Ennek folytán

a blokk alakítása nagy akadályokba ütközik, mert Lengyelország semmilyen körülmények között nem kívánja, hogy Olaszországhoz és Magyarországhoz fűződő szívélyes kapcsolatai elhidegüljenek.

Nagy érdeklődéssel figyeli az olasz sajtó Németország magatartását is. A Tribuna szerint a német lapok megjegyzéseiből arra lehet következtetni, hogyha Anglia kitart a németellenes blokk alakítása mellett.

Németország azonnal ellenakcióba kezd gazdasági és propaganda téren.

Főleg az angol gyarmatok és az angol protektorátus alatt álló országok lakossága között kezdene Németország erős propagandát.

A lengyel és olasz sajtó a londoni tárgyalásokról

A hivatalos Iskra lengyel távirati ügynökség a londoni tárgyalásokkal kapcsolatban leszögezi, hogy:

Lengyelország nincs elragadtatva egy Szovjetországgal kötendő szövetség gondolatától.

A Gazeta Polska szerint Anglia valószínűleg belátja, hogy Lengyelország számára előnyösebb a kétoldali szerződések intézménye, mint egy kollektív biztonsági szerződés. A lengyel sajtó egyrésze kiemeli, hogy Lengyelország Pilsudszkymarsall hagyományához hílen, mindig az egyensúlyi helyzetre fektette külpolitikájában a súlyt és hogyha ezt az egyensúlyi helyzetét megzavarták, úgy erről Lengyelország nem tehet.

Az olasz Messagero azt írja, hogy a Németország ellen megindult bekerítési politika, mely közvetve Olaszország ellen is irányul, azt mutatja, hogy

Angliában a háborús elemek kerültek túlsúlyba, melyek vezetője Eden volt külügyminiszter. Ennélfogva nem lehetne azon csodálkozni, ha Németország ellentámadást kezd, még mielőtt a gyűrű bezárulna.

A Stefani ügynökség szerint

a bekerítési politika nyilvánvaló, mert London nemcsak Lengyelországot és Szovjetországot, de Görögországot, Romániát, Jugoszláviát és Spanyolországot is meg akarja szövetségi terveinek nyerni. Ami ezen utóbbi államokat illeti, függetlenségüket senki sem fenyegeti.

Londonból jelentik: Hivatalos helyen megállapítják, hogy tegnap délután a külügyi hivatal sürős jelentést kapott Perth lord londoni nagykövettől arról a beszélgetésről, amelyet Ciano gróffal folytatott. Ciano gróf az olasz kormány részéről rendkívül fontos köz-

leményt tett. Ezt a közleményt továbbították Halifax külügyminiszternek, hogy az angol kormány megvizsgálhassa azt. A közlemény tartalmát a legnagyobb titokban tartják.

Beck ezredes megszemléltette az angol repülőgépet anyahajókat

London, Chamberlain miniszterelnök, Halifax külügyminiszter és Beck lengyel külügyminiszter a londoni angol nagykövetség szerda esti vacsorája után tanácskozást folytattak. A tanácskozások során megszövegezték azt a nyilatkozatot, amely az eddigi tárgyalások eredményeit ismerteti.

Beck lengyel külügyminiszter különben csütörtök reggel Porthmuthba utazott, ahol megszemléltette a legújabb repülőgépet anyahajókat és a nehéz cirkálókat. A külügyminiszter a Nelson nevű óriási csatahajón villásreggelizett és utána végignézte az öbölben tartott harci gyakorlatokat.

Párhuzamosan Beck lengyel külügyminiszter megbeszéléseivel, La Chambre francia légügyi miniszter fontos tárgyalásokat folytatott

Londonban. Ezek a megbeszélések King'sley Wood légügyi miniszteren kívül résztvevő Hore Belisha hadügyminiszter is. A megbeszéléseken a francia és angol légitolta szoros együttműködését határozták el. Többek között az angol kormány arra kötelezte magát, hogy háború esetén az angol légitolta nagyrészt a kontinensre küldi.

Fontos olasz közléseket tett a római angol követ

Baselből jelentik: A szövetségtanács tegnap a rendkívüli felhatalmazási törvény értelmében többrendbeli intézkedést léptetett életbe. Kimondotta, hogy a katonai kötelezettség korhatárát 48 évről 60 évre felemeli. Kimondotta ezenkívül, hogy az öregebb korosztályokat nem küldi a frontra. Elrendelték, hogy mindazokat, akik katonai szolgálatra alkalmatlannak bizonyultak eddig, új felülvizsgálatnak kell alávetni és ha harctéri szolgálatra alkalmatlannak bizonyulnának, segédszolgálatra kell őket beosztani. Ugyancsak felülvizsgálati eljárás alá kell venni a 20 és 32 év közötti segédszolgálatosokat és meg kell állapítani, nem-e váltak harctéri szolgálatra alkalmasaká. Mindezeket a felülvizsgálatokat két hét alatt kell végrehajtani.

A newyorki világkiállítás napján indul meg a rendszeres repülőjárat Anglia és Amerika közt

Uj fejezet a közlekedés történetében

London. Nagyonfontos ügylet megegyezés jött létre két legnagyobb angol repülővállalat, a British Airways és az Imperial Airways között. Nem kisebb dolgról van szó, mint arról, hogy Anglia és a kontinens között a légi összeköttetést kiépítsék és az eddigi repülési tartam idejét fantasztikusan megrövidítsék.

Szinte forradalmi ujtás történt ezzel a közlekedés terén. Európa nagyobb városaiból valószínűleg olcsóbban és sokkal gyorsabban idő alatt lehet majd Londonba és fordítva: Londonból Párisba, vagy Berlinbe repülni, mint eddig.

A jelenlegi megegyezés szerint a két társaság különösen segítségére lesz egymásnak úgy technikai, mint kereskedelmi téren és bizonyos későbbben megállapítandó kulcs szerint egymás között osztják majd fel a tervbe vett utvonalak révén szerzett jövedelmeket.

Maga a tény, hogy az angol légügyi szolgáltatástól kezdve két és félszer sürőbb lesz Európa felé, egymaga előrelép az angolok érdeklődését az európai légiközlekedésben.

A pontosan felállított tervek szerint például Páris és London között a repülés időtartama 70 perc lesz. Eddig vonattal ezt az utat legjobb esetben négy óra alatt lehetett megtenni.

A legszenzációsabb ebben a repüléstervezetben talán az, hogy az angol gépek a hestoni repülőterről megállás nélkül három és fél óra alatt kelnek át Berlinbe. Ezt az utat vonaton tizen-

nyolc-tizenkilenc óránál előbb nem felejtett megtenni. De ugyanilyen jól járt Brüsszel is, melynek London és Belgium közötti ideje másképp óra lesz.

Érdekes még megjegyezni azt a tényt, hogy az angol repülővállalatok az új program szerint betenként közel 76.000 kilométernyi utat tesznek majd meg gépeikkel. Ez a repülőgéppel tizenöt gépből áll majd és talán egyik kabinájában a dolgoznak az, hogy valamennyi kiföldi gyártmányu.

Természetesen a legsűrűbb járat Páris és London között lesz, amennyiben naponta nyolc gép indul Londonból Párisba s ugyanannyi visszafelé. Ugyane tervek szerint Varsó is közelebb jut Londonhoz, mint eddig volt. A lengyel fővárosba a hestoni repülőállomásra indulnak a gépek és Berlin érintésével hat és fél óra alatt érkeznek Varsóba.

Még két fontos utvonalat akarnak felállítani az angolok. Az egyik Hamburg érintésével Koppenhágába, onnan Stockholmra vezetne.

A másik tervbe vett légijárat azonban még a diplomáciai tárgyalás előmunkálatai alatt áll. Ugyanis elhatározásuk az angoloknak, hogy Párison keresztül Lisszabonba és onnan Madridba indítanak napi járatokat. Ha minden sikerül, az első személyszállító repülőgép Angliából Amerikába a newyorki világkiállítás napján indul meg. S ezzel egy új fejezet kezdődik a közlekedés történetében.

Mert, úgy-e, mégse lehet...

Írta: LÉON DEUTSCH

Jacques Villereau büszkén sétált hazafelé. Diadalmasan lóbálta kezében a csomagot; felesége születésnapjára szánt ajándékát. A csomagban vörös börtáska volt, a legdivatosabb, szép darab. Már előre örült neki, mennyire fog örülni Lucy s különösen mennyire meg fogja hatni, hogy férje nem felejtette el születésnapját. La Rochefoucauld azt mondta: „Vannak jó házasságok, de nincsen remek férj, Jacques elhatározta, hogy bizonyítja; igenis, van remek férj. A sárkon egyszerre valaki rákiáltott:

— Jacques!

Megfordult. Egy ékszerüzlet küszöbén kővér, zömök férfi állt és ismerősen mosolygott rá:

— Nem ismer szed meg, te?

— Dehogyan nem, — dadogott Jacques zavartan — azaz hogy, igen...

— Picarel vagyok. Hát nem emlékszel? A hármas huszáróktól.

Erre már Jacques is felragyogott. Hogyne emlékeznék rá. Persze, Picarel azóta alaposan meghízott és megváltozott. De hát együtt küzdöttek végig a világháborút, az ilyen barátság örök. Felelevenítették emlékeiket. Végre Picarel megállapította:

— Szóval semmi újság husz év óta?

— Semmi, — felelt Jacques — ha csak az van, hogy megházasodtam.

— Én is — felelt Picarel — és ma van a feleségem születésnapja.

— Ne mondd! — álmélkodott Jacques — az enyémé is!

— Éppen innen jövök, — mutatott az ékszerüzletre Picarel — vettem az asszonynak gyémántos karkötőt. Százezer frankomba került. De hát, úgy-e mégse lehet...

— Nem, nem lehet — mondta Jacques zavartan és egy kicsit a háta mögé rejtette a táskát.

— Hát, szervusz, öreg fiú, — mondta Picarel — ha husz évig nem látnálak megint, hát minden löt.

Ezzel elváltak. Jacques azonban nem ment tovább. Hábözva álldogált az utcán. Hátározatlanul lóbálta kezében a csomagot. Szegényes kis ajándék. Lám, Picarel százezerfrankos karkötőt vett az asszonynak. Egy pillanat múlva már határozott is. Viszszament az áruházba, ahol a táskát vette.

— Meggondoltam magam, — mondta — egy szebb táskát kérek. Persze, nem adhatok százezer frankot, de hát, úgy-e, mégse lehet...

— Hogyne, hogyne, — felelt mosolygva a kiszolgáló leány — az ember mégse ad ki százezer frankot.

— Miért ne? Megtehenném — jelentette ki sértődötten Jacques.

Azután belemerült a táskák választékába. Kikereste az áruházban kapható legdrágább táskát és belétevette Lucy monogramját, természetesen aranyból, végül fizetett és megnyugodva távozott.

De azért a dolog mégse volt ilyen egyszerű. Mert Jacques egyszerre bosszankodni kezdett, hogy ilyen kiadásokba verte magát csak azért, mert Picarel befo-

lyást gyakorolt rá. „Győzge jellem vagyok, — dühögött — minden senki mindjárt hat rám. Mit tudom én, honnan van Picarelnak százezer frankja? Hátha uszolás, hátha sikkesztó, vagy tolvaj? Mit tudom én? Erre én most feledelmű ajándékot vásárolok csak azért, mert ő úgy találja, hogy hát mégse lehet...” Azután észbe jött, hogy a Marne mellett házikót épített csak azért, mert hivatali főnöke villát vett a Riviérán. Azután bérletet vett az Odeon-színházba csak azért, mert unokahuga felvételre jelentkezett a színházi akadémia. (Igaz, hogy nem vették fel).

„Tiszta hülyeség” — állapította meg Jacques. És vizkető nyakkal gondolt arra, hogy nincs kifizetve otthon se a villány, se a telefon. A végén még Lucy veszekedni fog vele, hogy bezeg ajándékokra telik, de a háztartás gondjaival nem törődik. Szép kis születésnap lesz ez...

Ekkor odaért ahhoz az ékszerüzlethez, amelynek küszöbéről az imént Picarel kiáltott utána. Gépiesen megállt és megnézte a kirakatot. Kiderült, hogy az üzletben csupán ékszerhamisítványokat árultottak!

„Ezt a szálhós csirkefogót!” — kiáltott fel Jacques elképedve. De a felfedezés inkább megnyugtatta. Bosszankodásán egyszerre nevetni kezdett. Elgondolkozott rajta, hogy a végeredmény mégis csak az lesz, hogy a kedves Lucy boldog lesz. Hiszen nem tud neki elsőrangú szalonokban ruhát rendelni, hát legálább lesz egy táskája, amely emellé toaletti fényét.

Legfőbb, ha úgy látja, hogy Lucy nagyon megijed az ajándék értékességétől, majd azt hazudja neki, hogy — kiárusításon vette.

Engedélyezte a minisztérium az aradi magyar tanonciskola működését

A római katolikus egyházközség tartja fenn a tanonciskolát

Az aradi római katolikus egyházközség 1938. augusztus havában kérvényt nyújtott be az illetékes iskolaügyi hatóságokhoz, hogy

engedjék meg Aradon a római katolikus egyházközségnek, mint iskolafenntartónak, egy magyar tanonciskola létesítését, ahol a római katolikus vallásu tanoncifjak gondos szellemi kiképzésben részesülhetnek.

A római katolikus egyházközség által létesítendő magyar tannyelvű tanonciskola elengedhetetlenül fontos Aradon, ahol az állami tanonciskola túlszűfolttsága miatt sok iparos fiatalember, főképen magyar nemzetiségű kénytelen volt a szellemi oktatást nélkülözni. Enélkül, ismerve az ipartörvény rendelkezéseit, szakmunkások vagy önálló, képesített iparosok nem lehetnek, — épen ezért a tanonciskolából való kimaradás egzisztenciális veszélyt is jelent.

Az egyházközség tanonciskolát kérő beadványára sokáig nem érkezett meg a válasz, a temesvári püspökség, valamint az egyházközség sürgetésére azonban

most megérkezett a munkaügyi minisztérium döntése, amelynek értelmében megengedik, hogy az aradi római katolikus egyházközség mint iskolafenntartó egy magyar tannyelvű tanonciskolát létesítsen

hol csakis a magyar nemzeti népkisebbséghez tartozó ifjakat oktathatnak. Az új tanonciskolában az u. n. nemzeti tantárgyak csak román nyelven taníthatók. E tantárgyakat azonban etnikai román tanároknak kell tanítaniok.

Az Aradi Közlöny munkatársa felkereste dr. Széll Lajos egyházközségi elnököt, hogy olvasóink számára ismertesse: mikor kerül

sor a magyar tannyelvű tanonciskola megnyitására?

— Az új tanonciskolát, — mondotta dr. Széll Lajos. — az új iskolaév kezdetén, 1939. szeptemberében nyitjuk meg. A tanítás helye az aradi római katolikus gimnázium, ahol délután — előreláthatóan — 5 és 8 óra között oktatják majd a tanoncokat. Egyelőre az iparos ifjak tanítása kezdődik meg, a kereskedő pályán működő ifjak oktatására csak abban az esetben kerül sor, ha megfelelő létszámú jelentkező lesz.

— Az új tanonciskolának kezdetben csak az első osztályát nyitjuk meg, s a következő esztendőben kerül sor a második, illetve a harmadik osztályok létesítésére is, amíg az első osztályt végzett növendékek a második, vagyis a harmadik osztályig jutnak el. A tanonciskola mindhárom osztálya tehát három év letelte után kezdi meg állandó működését.

Az aradi római katolikus egyházközség által létesített magyar nyelvű tanonciskola ügyében a kedvező döntést nagy örömmel fogadta Arad magyar iparos társadalmá, amelynek vezetőivel folyamatban vannak a tanácskozások az iskolaentartásra vonatkozólag is. Az új magyarnyelvű tanonciskola számos olyan magyar ifju gondos és lelkiismeretes kiképzését biztosítja, akik az aradi állami tanonciskola túlszűfolttsága miatt nem iratkozhattak be a tanfolyamokra. A tanonciskolát nem végzett ifjak pedig, — az érvényben levő törvények értelmében, — nem lehetnek szakmunkások vagy önálló, képesített iparosok, így tehát az új tanonciskola nemcsak az iparos osztály szellemi színvonalának emelését biztosítja, hanem a végzett ifjak egzisztenciális problémáját oldja meg.

Az amerikai szenátus külügyi bizottsága megkezdte a semlegességi törvény módosításának vitáját

Ma'ezzerre, majd 1941. július 1-ig kilenczezerre emeli a hadirepülőgépek számát az amerikai hadsereg

Washington. Az Egyesült-Államok szenátusának külügyi bizottsága, amelynek az a feladata, hogy megvizsgálja a semlegességi törvény módosításának az előfeltételeit és szempontjait, szerdán összeült megnyitó értekezletére. Az amerikai sajtó hangsúlyozza, hogy a bizottsági ülés tárgyalásai nyilvánosak. A felvetett kérdés első szónoka egyébként Stimson volt külügyminiszter, aki annak idején először javasolta, hogy a demokratikus államok fogjanak össze a totális államoknak azzal a célkitűzésével szemben, amely világosan a világ fölötti uralom megszerzésére irányul.

Az Egyesült-Államok fegyverkezése egyébként erőteljesen folyik tovább. A hadügyminisztérium hivatalosan bejelentette, hogy a légi haderő fejlesztésére rövidesen 550 új hadirepülőgépet rendel. Egyidejűleg bejelentette a hadügyminisztérium azt is, hogy Roosevelt elnök aláírta azt a törvényt, amely felhatalmazza a hadsereget, hogy a légi géppálmányát 6 ezer bombavetőre, illetve vadászgépre egészítse ki. Az aláírt törvény egyébként úgy intézkedik, hogy e haterer gépen felül 1941. július 1-ig további 3 ezerrel növeljék a hadi gépek számát.

Megszünteti a városvezetőség a szemétfuvarozás zavarait

Megírta az Aradi Közlöny, hogy április elsejétől a városvezetőség megszüntette a szemétfuvarozással foglalkozó magánvállalatok jogát és a szemét összegyűjtését, valamint kiszállítását a községi közüzemek köztisztasági szolgálatának hatáskörébe utalta. Az új rendszer életbeléptetése körül azonban bizonyos zavarok mutatkoztak, amelyekre vonatkozóan kérdést intéztünk a városvezetőséghez és a következő tájékoztató választ kaptuk:

— Számos panasz érkezett a város vezetéséhez a szemétkihordás és fuvarozás szolgálatánál mutató zavarok miatt.

Azonnal megvizsgáltuk ezeket a közléseket és megállapítottuk, hogy bár ezek a tényleges helyzetet tárták fel, mégis csak ok komoly panaszra, mert csak átmeneti zökkenőről volt szó, amelynek megszüntetésére máris megtörtént az intézkedés. A helyzet

az, hogy a magánvállalkozók munkájának megszüntetése túl korán történt, mert

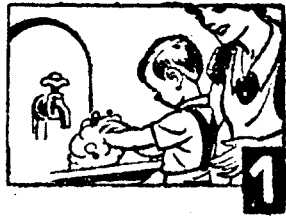
a községi közüzemek köztisztasági szolgálat, vezetőségének hibáján kívül, nem tudott április elsejére kellőképpen felkészülni a munka átvételére.

A városi tervek szerint a szemétfuvarozás új rendszere teljesen megváltozott köztisztasági viszonyokat teremt, új kocsik és új szemetládák állanak majd a közönség rendelkezésére, úgy hogy a modern közegészségügyi követelmények teljes mértékben érvényesülnek. Ezt a felkészültséget nem sikerült április elsején teljes egészében szolgálatba állítani és így történt meg, hogy amikor a régi megállapodás lejártával a magánvállalkozók beszüntették a szemét összegyűjtését és kifuvarozását, az új városi szolgálat nem tudta átvenni a munka lebonyolítását és

bár, elseje óta nanról-napra javul a hely-

MI HIGIENIKUS?

1) Gyermekeit gyakori kémosáshoz szoktatni. Számos betegség forrása a „Diszkos kéz”. Minden étkezés előtt, iskolából jövet, toalettel elhagyása után mossa meg gyermeke kezét!

2) Gyermekeit a helyes fogápoláshoz szoktatni. Reggel, étkezések után tisztítsa meg a gyermek fogait. Ha a gyermeknek fáj a foga, vigye idejében fogorvoshoz.

SZOKTASSA GYERMEKÉT RENDES SZÉKLETHEZ

A rendszeres széklet kihat a gyermek fejlődésére. Szoktassa gyermekét, hogy ellenőrizze székletét. Ha ma nem volt széklété, ne várjon holnapig, míg fejfájás, émelygés, hányinger jelentkezik, hanem adjon neki Artin dragéet. Az Artin enyhén, de biztosan hat, anélkül, hogy görcsöket, vagy egyéb kellemetlen mellékhatást okozna.

Artin

a gyermek hashajtója

A Dr. WANDER üzemek készítménye.

zet ebben a vonatkozásban, még ma is érkeznek olyan panaszok a városvezetőséghez, hogy egyes utcákban — még a belváros központjában is, — ma sem működik kielégítően a szemét fuvarozás.

— Természetes, hogy a városvezetőség azonnal átlátta, mennyire tarthatatlan ez, különösen most, éppen a meleg idő beköszöntésekor, nem halmozódhatik a szemét magánházakban. Érintkezésbe léptünk a közüzemek vezetőjével, ahol már napok óta folyik a munka a zavarok teljes kiküszöbölésére. Egészen bizonyos, hogy ez már a legközelebb meg is történik, addig azonban, hogy az átmeneti zavarokat is maradéktalanul kiküszöböljük.

megállapodást létesítettünk a magánkezelésben levő szemétkocsik tulajdonosaival s már a mai naptól kezdődőleg, mindaddig, amíg a városi szolgálat maradéktalanul el tudja látni feladatát, ezek a szemétkocsik nem működnek a szemét összegyűjtéséről és a városból való kiszállításáról.

Nagy arányokat ölt a resicai adóhivatalnál leleplezett panama

Temesvár. A resicai adóhivatalnál bizonyos visszaélések tisztázására megindított vizsgálat eddigi adatai azt igazolják, hogy a visszaélések sokkal nagyobb arányúak, mint amilyenre számítottak. Az adóhivatalnál meg nem engedett illeteket hajtottak be végrehajtás címén. Ezeket az összegeket, amelyek igen jelentősek, az adófizetőktől szedték be saját céljaikra. Ezenkívül még más hasonló természetű visszaélések is történtek. A vizsgálat folyik és nincs kizárva, hogy újabb letartóztatások is lesznek. A pénzügyminisztérium elhatározta, hogy példás büntetésben részesíti a tetteseket.

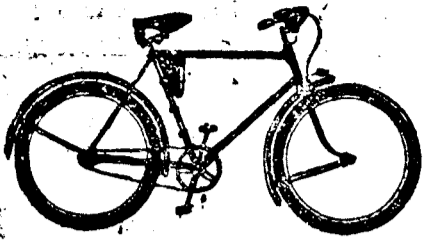
URANIA premiermozgó: Tel. 12-32

Felajánlunk kedves husvét ajándékot:

DEANNA DURBIN legvidámabb filmje

„Három kis ördög”

Jegyekről kérjük elővételben már gondoskodni!

Meister, Elite, Brennabor, Ideal

kerékpárok a szezon legjobb márkái!

Nagy választékban:

Kalmár Józsefnél Arad, Str. Bratianu 1

Lebrun, az elnök, akit újra választottak

Hogyan él a francia köztársaság elnöke

Lebrun Albert, akit szerdán újraválasztottak, ismét bevonul az Elysée-be, a francia köztársasági elnökök palotájába.

Az Elysée-be, amely Páris egyetlen látványossága lehetne, ha akár egyetlen percre is megvinnák a közönség számára, pajzsokkal díszített diadalkapun át vezet az út. Ezután végtes sorban udvarok, előcsarnokok, folyosók s különböző fogadótermek következnek. Az első nagy helyiség a „Salon des Tapisseries”. Felsem lehet sorolni, hogy goblenekben, arany berakásokban, falfaragványokban, képekben és szőnyegekben hány milliárd van itt egy rakáson. A nagy tükröt azonban, amely a szalon hátsó falát díszíti, mindenesetre megemlítjük. Ez az ódon tükrök ugyanis lelkében őrzi a régi francia századok minden nagyjának emlékét. Az udvari estélyen előtte hajladoznak a hölgyek s a férfiak is, akik nem kevésbé hiuk itt, mint a gyöngébb nem. **Lyautey** marsall például, a köztársaság nagy katonája, mindig megállt e tükrönél, mielőtt belépett volna az elnökhöz. A bajszára volt hű a nagy generális, pompás bajszára, amelyen mindig kunkorított néhányat, valahányszor fonsor akadt az utjába.

Ez a szalon Lebrun kedvenc munkahelye.

A köztársasági elnök, tudjuk, alapjában uralkodó, hiszen örökölte a régi rendszerből származó előjogok javarészét s az etikett éppen úgy szabályozza életét, mint egy császárnak. Egy-egy elnök — ha nem választják meg másodízben is, — általában 60.280 óráig irányítja a köztársaság ügyeit; ez idő alatt rabszolga, nem ura sem nappalának, sem éjjelének, nincs magánélete, könyörtelen ur felette a sors.

Minden elnök jelmondatot választ, mielőtt a hivatalába lép. Lebruné így hangzik:

— Én vagyok az állam első rabszolgája.

Hajnaltól kel fel Lebrun Albert. Három órától kilencig, újságolvasással tölti el. A francia lapokon kívül átolvassa a nagyobb német és angol lapokat is.

Életbeosztását éppen olyan óraműszerű pontosság jelzi, mint Ferenc Józsefét. Amikor az óra kilencet üt, Lebrun belép munkatermébe. Kilenc óra egy percenként Magne, a főtitkár jelentkezik nála. Ezután ötpercenként kopogtatnak az előadók: a titkárok, kabinet-főnökök, katonai attasék és sajtófőnökök.

Pontosan tíz óra, amikor behozzák a postát. Naponta ezer levelet kap Lebrun. Ezt a gigászi postát a titkárok már előre osztályozzák és a fontosabbakra, naponta körülbelül százra, piros ceruzával jelzést tesznek. E száz fontos levelet az elnök átolvassa s személyesen intézi el őket. A többiekre a döntést a titkárok javaslata szerint hozza meg. Megválaszolatlan levél az Elyséeben nem marad. Ha valamilyen irást feleletre érdemtelenné találják, a feladó akkor is kap kétsoros értesítést arról, hogy küldeménye megérkezett.

A levelek legnagyobb része kegyelmi kérvény. Elítélték s ezeknek hozzátartozói esedeznek irgalomért. Ha nem halálos ítéletről van szó, Lebrun a döntés jogát átruhazza a kegyelmi tanácsra. Ha koponya forog kockán, az elnök a kérvényt s az egész percsomagot átanulmányozza a lapról-lapra s betűről-betűre. Ezt a munkát amely a halálos ítéletek nagy száma miatt idejének zömét veszti el, nagy lelkiismeretességgel és vivódással bonyolítja le. Kegyelmet azonban csak ritkán ad. Alttalában a bírói határozatok rideg végrehajtásának a híve. A kivégzéseket az állam és a közösség érdekeinek szempontjából használják és szükségesnek tartja.

Lebrun a feleségét először déli egy óraker, az ebédnél látja. Ezt az ebédet, ha nincs valami fogadás, kettesben töltik el. Az étkezés színhelye a „Salon Murat”, egy kábitó méretű és pompájú terem, amelynek falában mindmáig ott díszlik a régi felírás: „Elysée Napoleon”.

Selyemharisnyát, férfi és gyermekharisnyát, selyem és cérna reformot és kombinét, bőr és cérna keztyűt, szvettart legolcsóbban **Bogyónál,** Str. Eminescu 1. (Corso-mozai mellett)

„Befagyott” egy aradi neves kereskedő félmillió leies hagyatéka

A külföldiek számára hagyott örökséget is az országban kell elkölteni

Mint a napokban közöltük, teljesen új törvény szabályozza az örökséggel kapcsolatos összes eljárásokat és a hagyatéki illetéket. Az új törvény időszelvé teszi annak az érdekes örökségi ügynek ismertetését, melynek a néhány évvel ezelőtt több mint nyolcvan éves korában elhunyt egykori fővárosi nagykereskedő és pénzügyi igazgatósági tag „befagyott”-hagyatéka képezi az alapját. Ez az ügy — amely itt kerül először nyilvánosságra — ezidőszelint is foglalkoztatja az illetékes pénzügyi köröket és okulhatnak belőle azok, akik külföldiek számára hagyják a vagyonukat akár részben, akár egészben.

A fentemlített nagykereskedő egy nagyteknintyű aradi pénzügyi igazgatósági tagja, hanem betevője is volt, többmillió lei készpénzzel végrendeletileg az aradi lutheránus egyházközösségre hagyta azzal a rendelkezéssel, hogy annak kamataiból gondoskodjanak a bankigazgató betegesen maradt özvegyének eltartásáról és az urinó halála után a fennmaradó nagy összeget használja fel az egyház emberbaráti intézmény alapítására.

A bankigazgató özvegye 1937-ben elhunyt és így az egyház — az örökösödési illeték lefizetése után — hozzájutott a hagyatékhoz, a melyből a Marasesti utcában megvette azt a házat, ahol az elaggott lutheránus nők otthonát fogja berendezni, így tehát mindenben megfelel a jólelkű igazgató nemes emberszeretettel áthatalott kívánságának.

Az örökösödés végrendeletében félmillió leit három pesti rokonának is kívánt juttatni. Ezek között van 81 éves sógornője, akire 300 ezer leit hagyott és még 200 ezer leit másik két pesti nőrokonára testált. Ezt abban a reményben tette, hogy az illetők ugyanúgy hozzájuthatnak a hagyatékhoz, mintha Aradon élnének. Ugyanis, amikor a végrendelet készült, még nálunk a „szabaddevizarendszer” volt érvényben, de tudvalevőleg ezt 1932. májusban megszüntette a kormány és a külföldi államokhoz hasonlóan megalkotta a devizatorvényt, amelynek alapján bevezették a „kötött devizarendszert.” E törvény értelmében a külföldre csak a Jegybank jóváhagyásával lehet átutalni és ez még örökségekre is vonatkozik.

Ennek következtében, a félmillió leies aradi örökség átutalásához is a Jegybank jóváhagyása szükséges. A pesti örökösök már kérték az engedélyt, de a törvény alapján ezt a kívánságot nem lehetett teljesíteni. Mint ismeretes, a Magyar Nemzeti Bankkal szemben

Az ebéd, miután Lebrun nem gourmand, néhány percig tart csupán. Utána — s ez alól még a legszakadóbb zápor idején sincs kivétel — séta következik az Elysée parkjában. A vízmedence körül padok állanak, Lebrun leül és félóraig eteti a kacsákat. Rajong az állatokért és szeret gyerekesen játszani; ebben rokon a francia közzenszembélyekkel.

Pontosan fél három óraker, gépszerűleg ismét megjelenik munkaszobájában. A délután a fogadásoké. Miniszterek, követek, politikai személyiségek és küldöttségek kerülnek sorra. Ilvenkor jelentkehetnek a halálraítéltek hozzátartozói is. Lebrun sohasem árulja el nekik, mi a döntése. A válasz, akár irgalmas, akár elutasító a határozat mindig egyforma:

— Majd meglátom!

Hétkor felfüggesztik az audienciákat s félóra hosszan át az iratok aláírása kerül sorra. Egy „L” betűvel jegyzi az elnök a dokumentumokat. Teljes nevét csak akkor írja alá, ha valaminek nagyon nagy fontossága van.

Rögtön ezután a vacsora jön, majd séta a párisi uccákon, a Bois de Boulogne fái alatt.

Csak kevesen ismerik fel az államfőt, aki egyszerűen öltözik s az alkonyatban békés kispolgár benyomását kelti. Mögötte, előtte, mellette gyanútlan urak csatangolnak zsebredugott kezekkel. A palota detektívjei. Vigyáznak az elnök életére.

több száz millió pengő követelése áll fenn az itteni Jegybanknak, így tehát örökségek átutalására a Jegybank nem rendelkezik pengő devizával. Ezért kellett elutasítani az örökösök átutalási kérelmét. A törvény értelmében ilven esetben a külföldi honosok csak úgy juthatnak hozzá az örökséghez, ha Romániába jönnek és itt költik el azt. Ez esetben hetenként 1000 leit szabadítanak fel számukra fejjenként a „befagyott” összegből.

A törvénynek ezt a rendelkezését egy legújabb kiadott rendelet meg is szigorította azzal, hogy még valamely ittlakó román állampolgár számára történő átengedményezés esetén is csak a Jegybank engedélyével köthet el itt is a zárolt összeg. Ezt a rendeletet azért adta ki a pénzügyminisztérium, mert többször előfordult, hogy román állampolgár számára külföldi honosok átengedményezték itteni követeléseiket, ez pedig nem egyéb, mint a devizatorvény kijátszása. Ennek megakadályozása végett kellett kiadni az említett új rendeletet. Mindebből az a tanulság, hogy nagy kockázattal jár az, ha román állampolgár külföldi honosra hagyja vagyonát örökségképpen, mert mindenki úgy járhat, mint a jólelkű aradi bankigazgató pesti rokonai, akik így nem mondhatják el magukról, hogy „szencses örökösök.”

B. L.

Folytatódnak az angliai ír terrorcselekmények

London. Az elmúlt éjszaka a Victoria pályaudvar ruhatárában gyanus csomagra lettek figyelmesek a ruhatári alkalmazottak. A csomagból órakerveges hallatszott ki, értesítették a rendőrséget és erős rendőrkordon vette körül a pályaudvart. Szakértők megállapították, hogy a gyanus csomagban időre beállított polgép van. Éjfél körül a riadógépkocsik százai futottak ki a Scotland Yardból. Több ezer rendőr az éjszaka folyamán 3000 helyen tartott házkutatást Londonban. Az óriási arányú razzia eredményéről még nem adtak ki közlést.

CORSO-MOZGO

Vasárnaptól kezdődőleg:

HARRY PIEL

320. számú szökevény

Idégtépően szenzációs és művészi, természetes keleti felvételek. **Paramount hirdó.**

Tavaszi hullámok

— „Fiatal hagyma? . . .” — mondta a bölcs, egyik kezében a csipetős szemüveggel, másik kezében az étlappal, s gondterhesen és kutató pillantással nézett a pincérre. — „Egészen fiatal hagyma? . . . Meg kell fontolni. Várjon csak, fiam. Mintha idei töltött kalarábét is láttam volna. Mennyi az? Egyhusz? . . . Elég drága. Nem bánom, hozzon egy darab töltött kalarábét, sok lével és dupla töltelékkel. A hagymával még várjunk.”

— „Mert látod” — mondta, s viszarakta a csipetőt az orrára — „még mindig meghat a tavasz. Már úgy, a magam módján . . . Mikor így április elején elolvasom az étlapon ezt a szót: kalarábé, valamilyen furcsa melegséget érzek a szívem körül. Ezek a tavaszi hullámok. Egy bölcs magyar író megírta néhány év előtt, hogy a tavasz nemcsak a hóvirág és az ibolya, hanem az idej retek és a saláta is . . . Akkor még nem értettem ezt a bölcsességet. De most, hogy kopaszodom, s egyáltalán, minden kezd olyan félelmesen egyszerű és érthető lenni, tökéletesen megértem, s minden tavasszal újra felfedezem a nyájas évszakot, a magam módján. Az ifjuság a szívidegekkel érzi meg a tavaszt. De az érett férfikor arra tanít, hogy hasidegeinkkel is érzékeljük a tavaszt. Kimondom ezt a szót: tavasz, s nem lila ibolyákat látok, hanem fiatal hagymát, egészen fiatal hagymát, körözöttel, s egy pohár sörrrel . . . csak az a fontos, hogy a sört füles pohárban hozzák. Megyek az uccán, s melegek érzek szívem körül, mert egy étterem kizárkában megpillantom az első kalarábét. Eszembe jut a tavasz, igen, régi kalarábék jutnak eszembe, régi vendéglőkben, április elején, töltelékkel, mely borjúhús és disznóhús arányos keveréke, s aztán egyszerre megröghannak az emlékek, nagy köteg vörösfejú retek látok, salátát halomban, üde olajjal és kevés ecettel, s egészen messze, lelki szemeim láthatárán, megjelenik az első paradicsom, az első spárga, ez a gögös, arany lánzsza, mely átđöfi a nyár szívét . . . Nem tudom, miért fintorgatod az orrod? Költészet és illat van a kalarábéban is, legalább annyi, mint egy csokor hóvirágban. A tavasz bonyolult élmény, az ember lassan megtanulja ezt a leckét is, mint a többit. Tisztelem a költőket, akik a derengő hetekben az ibolyát és a fiatal nőket ünneplik. Én a fiatal hagymát ünneplem, mert bölcs vagyok, s mert megtanultam, hogy emberi feladatunk a természetet igazi tartalmában megérteni. Egy adag retek legalább annyit elmond a tavasz költészetéből, mint egy adag közepes vers. Örömmel olvasom az újságban, hogy Kiskőrösön megszólaltak a csizék, de lelki örömöm csak akkor teljes, ha azt olvasom, hogy megszólalt az étlapon az idej rántott csirke. A japánok értik ezt. A japánok, így olvasom, nem szívük, hanem gyomruk őszinte érzelmeire esküsznek, mikor szerelmet vallanak a választott hölgynek. Csiz, pipitér, gólyahír, ibolya, hóvirág, mindez köd és álom öregem. Az ember lassan megtanulja az életet, megtanulja, hogy a tavasz az a szép izgalom, mikor az étlapon először olvassuk ezt a szót, kalarábé, mikor idegeinken és eszméinkön átdereng a fiatal hagyma illata, mikor lelkünk vetítóműhelyében megjelenik a rántott csirke, petrezselyemmel. A május, mikor még volt konflis, egyértelmű volt azzal, hogy az ember udvariasan meghívta vacsorázni Budára a színinövendéket, s idej libát evett hozzá, uborkasalátával. De az élet csodálatosan nevel és alakít: a május, legújában, egyértelmű számomra azzal, hogy Budáról elmegyek a Baross-tér környékére, Pestre, egy kocsmába, ahol idej libát eszem, uborkasalátával, de színinövendék nélkül. Miért? . . . A költészet miatt, öregem. A másik, a bonyolult költészet miatt, mely megtanított rá, hogy a szerelmet ne téveszem össze a rántott csirkével, s az élet minden üde jelenségét egyformán megbecsüljem, a fiatal hagymában legalább úgy ünneplem az ifjuságot és a tavaszt, mint az élet minden más tüneményében. Csak ezt akartam mondani, most, hogy megérintették szívem a tavaszi hullámok . . . Mi az? Itt a kalarábé? Hozzák a sört, fiam, de vigyázzon, hogy a pohár füles legyen! . . .”

MARAI SANDOR

PENSIÓBAN

lakás és teljes ellátás nem kerül többbe, mint szállóba egymagában a szoba

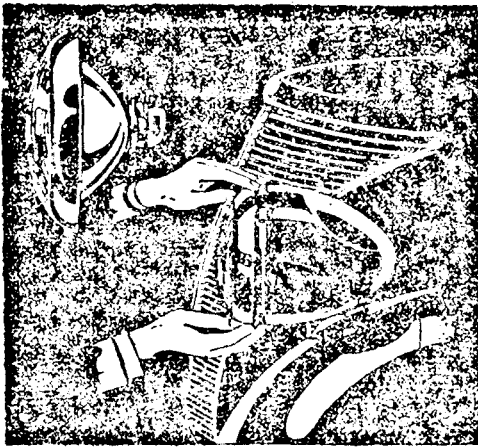
Ha Budapestre jön, lakjon a Belvárosi Pensióban

IV., Veres Pálné-uca 10., félemelet,

a Belváros szívében.

Hideg-melegvíz, központi fűtés, kiváló kiszolgálás

NAGYOBB VILÁGOSSÁG

BOSCH fényszóró tükrökkel
kevés pénzért:
utolérhetetlen teljesítmény!

Az eredeti amerikai tükrök behelyettesítése BOSCH fényerősítő tükrökkel — amely munkát pár perc alatt, csekély költséggel végrehajtható — jelentékenyen emeli fényszórójának világító erejét. Ez az átszerelés nagy mértékben lecsökkenti az éjszakai utazás veszélyeit. A BOSCH fénytükrök erős-de nem vakító-fényt ad. Kérje az Ön kocsija számára megfelelő tükröt.

LEONIDA & Co. és fiókjai-nál és az ország összes szaküzleteiben.

Minden autóhoz megfelelő hőértékű **Bosch gyertyák** legjobban Veres László kerékpár, rádió és auto alkatrész szaküzletben, Bul. Reg. Verc. 47. Tel. 27-57

Vlad tábornok-polgármester husvétii jókívánságai Aradváros lakosságához „A békét kívánjuk e város lakói részére”

Vlad Alexandru tábornok polgármester a következő husvétii felhívást intézte Arad lakosságához:

Polgárok!

A Feltámadás nagy és szent ünnepe alkalmat nyújt nekünk arra, hogy a város lakosságához forduljunk ezzel a mondattal: „Krisztus feltámadott!” — és azt kívánjuk, hogy ezt ne csak mint szokványos üdvözlést, hanem mint kívánságot, győzelmet fogadják. A Feltámadás annak a törvénynek győzelmét jelenti, amely magát a Halált is legyőzte.

Egy bizonyos békés időszak után ismét az ellenségeskedés forgó szelvébe kerültünk, vak gyűlölet és fegyververzések közé. Az aggodalomra vezető jelek egyre inkább feltűnnek az idők láthatárán és az emberek körülhordozzák aggodó tekintetüket, hogy egy vigasztaló szót, egy reménykeltő sugart találjanak.

Ezeket a sötét felhőket tör keresztül most a Feltámadás, amely alkalmasabb időben nem is jöhetett volna. A Feltámadás tündértényében, a tavaszi nap melegében ismét megtaláljuk azt a hőességet, amely

urrá lett az apostolok lelkén, amidőn Krisztus feltámadt, visszatért körükbe és üdvözölte őket: „Béke veletek!”

Ezt a békét kívánjuk mi is teljes szívünkkel ennek a városnak minden lakója számára, de nem a télen, kényelmes békét, hanem egy aktív, termékeny, életeli békét! Hívjuk mi is el az apostoloktól a félelem harangját és levette a félelem béklyóit, induljunk el a béke útján, ar-ely bármely áldozatos trónrautásához vezet. Krisztus győzelmét szenvedések és fájdalomok előzték meg, amelyek nélkül nem is lenne értelme a Feltámadásnak. Fogadjuk el ezt az igazságot szó szerinti értelmében, mert biztosítékot nyújt nekünk arra, hogy a jelen szomorúságai és keserőségei után kétségtelenül röviddel később eljön a fényességes béke holnapja.

Egyesülve ebben a gondolatban, megihletten hazánk multjának fényes lapjaitól, tömörülve Akörül, Akik a Gondviselés kormányzásunkra kirendelt, a Sötétség és a Halál legyőzője felé fordulva tekintetünket, kiáltunk valamennyien: „Valóban feltámadott!”

Ünnepi szertartáson vett részt XII. Pius pápa

Róma. Vatikánvárosból jelentik: Öszentsége a pápa, a biborosok, érsekek és a püspökök. a pápai udvartartás főméltóságai és a vatikáni diplomáciai kar jelenlétében délelőtti ünnepi szertartáson vett részt a Sixtusi kápolnában. A szertartást nagy papi segédlettel Dolci biboros vezegte. A szertartás után a pápa körmenetben vitte át az Oltári Szentséget a Sixtusi kápolnából a Szent Pál kápolnába. Utána visszatért lakosztályába.

A népfront-politika teljes kudarcát jelenti Lebrun elnök újbóli megválasztása

Páris. Lebrun eddigi köztársasági elnöknek újból államfővé történt megválasztásáról szóló okmányok átadása csütörtök délelőtti folvt je ünnepléses keretek között az Elvsépalota gyönyörűen feldiszitett termében. A hivatalos aktuson megjelent Jeanneney a szenátus elnöke, négy alelnökkel, a titkárokkal, a kvestorokkal és nagyszánu szenátor kíséretében. Ott volt Herriot, a kamara elnöke a képviselők csoportjának élén, Daladier miniszterelnök és kormányának valamennyi tagja, továbbá a parlamenti újságírók.

A versaillesi nemzetgyűlés döntése, amely lvel Lebrunt újból a köztársaság elnökévé választotta meg, általában Daladier politikájának sikerét és a szélső baloldal vereségét jelenti. A szélső baloldal ismét igyekezett felújítani a régi népfront összefogását. Ha a nemzetgyűlés más döntést hozott volna, úgy a Daladier-kormány rendkívüli felhatalmazásai érvényüket veszítik és ezzel együtt járt volna a Daladier-kormány új harca a népfronttal. A népfront eme törekvése azonban vereséget szenvedett. Politikai körökben remélik, hogy Lebrun megválasztása az újabb tevékeny alkotó munka kiinduló pontja lesz.

Róma. (Rador.) Lebrun köztársasági elnök újjáválasztásával kapcsolatban olasz hivatalos körökben kijelentették, hogy a szavazásnak nem volt népszavazás jellege és az újjáválasztás nem volt olyan dicsőséges eredményű, mint ahogyan azt Lebrun kívánta.

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre... 420 „ || Egy hónapra 70 „

Antoine mester

a modern női hajviseletről

Id. Michels Antoine a saját gépkocsiján érkezett Budapestre. Fodrászmester a világ leghíresebbjei közül. A francia hölgyfodrászok egyesületének diszelnöke. Párisban az Antoine-szalont éppó ismerek, mint az Elyséet, vagy az Operát. A hajdivat terén Páris vezet. Párisban döntik el, hogy a divatos hölgyek fellelé, vagy lefelé fésüljék-e a hajukat és a fejlen lent, lent, oldalt, vagy a nyakba lógatva hordják-e a hajhullámaikat?

Id. Michels Antoine-nal tehát a párisi hajdivatról beszélgettünk.

— Az a fontos és ez a világ valamennyi hölgyfodrászána az érdeke — kezd a beszélgetést — hogy a női hajviselet folyvást változik. A háború után az egyenesre levágott, sima hajviselet volt a divat, azután a flus-frizura következett. 1928—29-ben a hölgyek a homlokukon megnövesztették a hajukat, divatos lett a hajhullám. 1930-ban a francia Marsell felalálta a tartós hajhullámokat, úgyhogy előbb erős hajhullámok, később mindeféle fodorítások kerültek a női feire. Volt aki száz gondörítést kért. Volt, aki egész haját apró hullámokba fodoríttatta. Később divatos lett az úgynevezett szél-frizura, majd a Greta Garbo-féle hajviselet került sorra. Azután a hosszú loknis gondörítések következtek. Ez volt a híres művész-frizura!

— 1936-ig lefelé fésülve, de kifelé fodorítva, 1937-ben befelé gondörítve, 1938-ban pedig már felfelé fésülve viselték a párisi hölgyek a hajukat!

— A fellelé fésült hajviseletnek azonban hamar vége lett. A rövid haj helyett a nyakbalógó „à la dauphin“-frizura lett a párisi divat. Előterbe kerültek a „Mozart-frizurák“ is. Ma a párisi nő pontosan úgy hordja a haját, mint XV. Lajos francia király. A haj mélyen lóg a nyakba, de a nyakszirt felett egy díszes csat, pánt, vagy lényes kapocs tartja össze a hajtűtöket.

— Szép és tartós ez a divat? — kérdelem.

— Minden divat szép és egyik sem lesz tartós — felel Id. Michels Antoine. — Mindenesetre érdekes, hogy a modern hajdivat kreálój, a mult divatjának lomtarából halászgatnak. A fellelé fésült haját például éppó negyven évvel ezelőtt viselték hölgyeink. XV. Lajos korabeli frizurát pedig a nők már száz évvel Krisztus előtt is hordták...

— A férfiaknak vajmi kevés beleszólásuk van ma már a nők hajviseletébe — mondotta végül a világ-híri francia fodrászmester. — Évekkel ezelőtt sok férfi tiltakozott, amikor megudta, hogy felesége hosszú haját rövidre akarja vágatni. Egy-két évvel ezelőtt itt is, ott is előfordult, hogy a férfi még felkiáltott: „Asszony, csak nem akarsz ilyen frizurával az uccára kimenni?“ De miután a feleségek a kérdésre mindig „igen“-nel válaszoltak és a mezkritizált frizurával kimentek az uccára, azóta a férfiak ellenállása megtört, már nem törődnek a női hajviseletekkel.

— És ez így van jól. Ugyis elég gondot okoz a nő számára a — haja, a frizurája! A női kalapok is frökösen hadlábban állnak a divatos frizurával, rendszerint elfrontlák, megbolygatják a hölgyfodrász munkáját. Pedig a hölgyfodrásznak mennyit kell dolgoznia, amíg egy szép, divatos női fej elkészül.

— Aradváros üdvözlőtávirata Öfelsége II. Carol királyhoz, a kormányelnökhöz és Temestartomány királyi helytartójához. Aradváros vezetősége, a tisztviselői kar és a város közönsége nevében Vlad Alexandru tábornok-polgármester csüörtökön megleghangú, hódolatteljes táviratban felezte ki husvétii jókívánságait Öfelsége II. Carol király előtt. Ugyancsak üdvözlő táviratot küldött a tábornok-polgármester a husvétii alkalmából Armand Călinescu miniszterelnöknek és Maria Alexandru dr. királyi helytartónak.

— A BELÜGYMINISZTERIUM HATÁSKÖRÉBE UTALTAK A SAJTÓIGAZGATÓSÁGOT. Bucurestiből jelentik: A belügyminiszterium rendeletére a sajtóigazgatóság a külügyminiszterium hatásköréből a belügyminiszterium propagandauyvi államtikárságának kebelébe megy át. A sajtótanács tagjai a következők: Ion Dragu, Raul Anastasiu, D. Dimancescu, G. Boncescu, Al. Chirătescu, Moise Balta, Petre Ilcus és Horia Babeş.

— AZ ÜZLETEK HUSVÉT ELŐTTI ZÁRÓAJA. A munkauyvi miniszterium 1231—1939. számú rendelete alapján pénteken, április 7-én és szombaton, április 8-án az üzletek egész napon át nyitva tartandók. Az alkalmazottak egymást felváltva kapják a déli pihenőt. Ezekben a napokban az üzleteket 8 órakor zárják.

— XII. Pius pápa husvét vasárnapján fontos beszédet mond. A Vatikánvárosból jelentik, hogy XII. Pius pápa husvét vasárnapján rendkívül fontos beszédet mond latin nyelven, amelyben a jelenlegi nemzetközi és európai helyzettel foglalkozik. XII Pius pápa ezen alkalommal leszögezi a szentszék álláspontját.

Virágözönnel

árasztották el dr. Lakatos Ottó szentszékli tanácsost, aradi plébánost 74-ik születésnapja alkalmából. A szeretetnek és a tiszteletnek minden formában való megnyilatkozása övezte körül az ősz lelképástort, akit ilyen előrehaladott életkorban is teljes munkáerővel áldott meg a Mindenható, akinek lény kora óta szolgálójává szegődött. Csüörtökön délebb a barátok és tisztelők serege kereste fel személyesen dr. Lakatos Ottó plébánost, mások levélben, táviratban emlékeztek meg a 74-ik születésnapról, tömácsolva a jókívánságot: ilyen egészségesen és munkakészen érién meg még sok születésnapot...

Dr. Lakatos Ottó szentszékli tanácsos, aradi plébános 74-ik születésnapján reggel 9 órakor szentmisét mondott, amelyen a minorita-rend minden lelképásztóra megáldozott, — az ünnepeit 74 esztendőben nagy számban jelentek meg az ünnepi mise alkalmával az aradi római katolikus hívek, jelenlétükkel is kifejezve a közszeretben álló Nagyságos ur iránti mély tiszteletüket.

— Hlinka pártja — állampárt. Pozsonyból jelentik: A szlovák néppárt vezetősége elhatározta, hogy a pártot, amely Hlinka pártja, állami pártja minősíti, mint ahogy Németország tette ezt a nemzetiszocialista párttal és Olaszország a fascista párttal. Erről nem sokára közlemény jelenik meg. A pártalkotmányt megfogják változtatni és a legszorosabb együttműködést teremtik meg a kormánnyal és a több állami hivatalokkal.

FLORA JÉG-GYÁR ÜZEMBEN

vált RUSZ JÉG-GYÁR ÜZEMBEN

RENDELÉSEK: TELEFON: 11-41
Blv. Reg. Ferdinand 83

— FIZETIK A VASUTAS-NYUGDÍJAKAT. A Societatea Pensionarilor si Pensionarelor Casei Muncii CFR flokia. Arad (Calea Bihorului 11.) értesíti összes tagjait, hogy 1939. április 7-én, pénteken déli 12 óráig az összes volt Arad-csanádi nyugdíjasok és április 8-án déli 12 óráig az összes CFR-nyugdíjasok átvehetik járulékalikat. Kérnek mindenkit a pontos megjelenésre.

Husvétii ünnepekre legfinomabb

ALGO
BORKapható:
Arad, Strada Eminescu No. 4.

— Halálozás. Folyó hó 6-án hajnalban hosszas szenvedés után 86 éves korában elhunyt Kohn Henrik, volt kereskedő. Temetése április 7-én, pénteken délután 3 órakor lesz a régi izraelita-temető halottasházából. Az elhunytat kiterjedt rokonság gyászolja.

Skótek álarcsbálon

— Itt a belépőjegy, százábu vagyok.

— ZURICHI TÖZSDEZARLAT: Páris 11.81, London 20.87 és fél, Newyork 445.87, Brüsszel 75.05, Róma 23.45, Amszterdam 236.70, Berlin 178.70, Varsó 83.75, Belgrád 10.00, Bucureşti 330.

— Súlyos beteg az ausztráliai miniszterelnök, Sidneyből jelentik: Lyons, Ausztrália miniszterelnöke szív rohamot kapott. Állapota rendkívül súlyos.

— Koncentrációs táborban helyezik el a spanyol köztársasági haderő katonáit. Valenciából jelentik: A katonai kormányzó elrendelte, hogy a köztársasági had sereg volt tagjai nyomban jelentkezzenek a koncentrációs táborokban. Különböző gibraltári jelentés szerint a spanyol köztársaság 11 hadihajóját amelyet annak idején Gibraltárba internáltak átadták a nemzetieknek és a hajók már Algécirásba érkeztek.

— Öngyilkos lett Schay Gusztáv tábornok özvegye. Budapestről jelentik: Ma délelőtt megmérgezte magát Schay Gusztáv nyugalmazott tábornok özvegye, aki néhány órai kínlás után meghalt. Férje, Schay Gusztáv tábornok, 74 éves korában néhány héttel ezelőtt halt meg és úgy látszik özvegye eielett való elkeseredésében követte el az öngyilkosságot.

— Nagybányára utazott a minorita-rend főnöke. Dr. Pazsiny Bonaventura rendfőnök a rendi teológiai intézet meglátogatása végett a husvétii ünnepekre Nagybányára utazott.

— Új rendi áldozópapok Fiedler István szatmárnagyváradai püspök a nagyhét utolsó napjain a minorita-rend négy fiatal tagját: Maludv Lajos, Bogdán Virgil, Czika Nándor és Nagy Alfonz negyedéves teológusokat szentelt áldozópapokká. Bogdán Virgil új áldozópap első szentmiséjét husvétii ünnepén szülővárosában, Aradon fogja tartani.

— Pincébe börtönözte gyengeelméjű leányát egy aradi háztulaidonos. — Mindezt legyőz a szerelem, — csak az árjaparagrafut nem Aradi uriaszony kinos kalandja Nagyváradon és egyéb érdekes cikkeik, társasági és közgazdasági intimítások, rengeteg kép, Györf Tibor, a tornász-jubileum főrendező, az FÖE záróünnepélye stb Kócsy Jenő pompás riportlapja: TÁRSASÁG (Ez Arad!) most megjelent szenzációs husvétii számában. Ára 20 lei.

— A „Societatea Carpatină Ardeleană“ (EKE) turista egyesület Czárán-osztálya husvét vasárnap reggel fél 7 órakor áthát indit Kaszójára. Jelentkezést elfogad szombat délig Sándor Iván és Társa sorsjegyiroda.

— Lehagzott, étvágytalan, eldugult emberéknél reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűviz megszabadítja az emésztőcsatornát a feigynemlett erjedő és rothadó anyagoktól s az emésztőszervek további működését előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

— Gyászmlse. A tragikus módon a közelmultban Radnóton elhunyt ifi. Brassay Ernő lelkiudvéért folyó hó 11-én, kedden reggel 10 órakor ünnepélyes szentmisét fognak bemutatni a Minorita-templomban.

— Husvétii ének a minorita-templomban. A husvétii ünnepek alkalmából a templomi énekhar a következő énekekkel járul az ünnepi áhitat ameléséhez: 1. Nagyszombaton a feltámadási szertartással kapcsolatban: Te Deum magyar nyelven. Kristianus; Tantum ergo. Goller; Regina coeli. Népeinek: Felámadt Krisztus e napon. 2. Husvétvasárnap. Demény; E-dur mise. Springer; Graduale. Alleluja és Sequentia. Offertorium: Terra tremuit. 3. Husvétihétfő. Goller; Missa Solemnis. Offertorium: Terra tremuit. Springer; Haec dies. A szólókat éneklük: Pongrácz Nusl, Almássy Nusl, Karácsonyi István és dr. Fetter Elemér. Orgonál: Karletzky Vilma tanárnő. Vezényel: Karácsonyi István, karnagy.

— A Kolping-egyesület vezetőségének tudomására jutott, hogy ismeretlen egyének az egyesület nevében gyűjtőleveket köröznek a városban. Miután a Kolping-egyesület ilyen gyűjtőleveket nem adott ki, felhívja mindazokat, akiknél az egyesület nevében gyűjtőlevellel jelentkeznének, hogy az illetőt adják át a hatóságoknak.

Bucurestiben letartóztattak egy ópálosi gazdálkodót. A fővárosi rendőrség letartóztatta Gh. Ciolovanu, 41 éves, aradmegyei, ópálosi származású egyént, aki számos szélhámosságot követett el. Ciolovanu annak idején katonaszökevény is volt, átszökött Magyarországra, majd visszatért és kitöltötte a szökésért járó büntetést, azután pedig hamisításokra és szélhámosságokra adta magát. A rendőrség átküldi az aradi ügyészséghez.

A TUDÓS FÖLDMUNKÁS. A jugoszláv tudományos akadémia két néprajzi szakmunka kiadását tervezi, amelyet egy szegény hercegovinai földmunkás írt. Az iskolázatlan tudóst Mičević Lyubonak hívják, jelenleg 50 éves és a vjetrenicai barlang őre. Ezt a barlangot gyakran keresik fel kutató tudósok és az őr a velük való beszélgetések folyamán kapott kedvet a tudományos kutató munkához. Előbb cikket írt a belgrádi folyóiratba a hercegovinai népszokásokról, majd 1936-ban a jugoszláv földrajzi társaság tagjai közé választotta. Most két nagyobb munkáját kiadásra küldte be az akadémiahoz. Az akadémia a két szociográfiai művet el is fogadta és rövidesen megjelenteti. Egyik mű a nép dolgozó asszonyainak, a másik pedig a hercegovinai parasztnak életét ismerteti.

A római katolikus plébániahivatal ezúton kéri, hogy akik a körmenet utvonala mentén bírnak lakással, a feltámadási körmenet ideje alatt sziveskedjenek az ablakokat kivilágítani azon az utvonalon, ahol a Krisztus feltámadását hirdető körmenet elvonul. Dr. Martha Alexandru, Temestartomány királyi helytartója különben engedélyt adott a szombaton, április 8-án tartandó római katolikus feltámadási körmenet alkalmával a körmenet utvonalaán a házak ablakainak kivilágítására. Eppen ezért a hatóságok felhívják a háztulajdonosok figyelmét a minorita-templomtól a városházáig terjedő utvonalon az összes ablakok kivilágítására.

Bársony kötöttáruháza

a Neuman-palotában

A lányok, a lányok, a lányok angyalok... Ezzel a jelszóval, a világhírű „Csárdáskirálynő”-ből vett mottóval adja át a Színházi Magazin husvéti számát a közönségnek. A 196 oldalas Színházi Magazin olyan meglepetéssel szolgál husvéti számában, amelyhez foghatót a magyar újságkiadás nem ismer: belül is többszínű. Még egyetlen lapnak sem volt bátorsága és elég áldozatkészsége ahhoz, hogy ezt a nehéz és költséges nyomdatechnikai találmányt terjedelmesen bemutassa az olvasóknak. Hogy tudjuk miről van szó: ez ugyanolyan jelentős a nyomdaművészet terén, mint amilyen a többszínű film a moziban. A Színházi Magazin husvéti számában egyébként teljesen ismerős és a közönségnek a lehető legkedvezőbb feltételű rejtvénypályázatot hirdet, amelynek legérdekesebb ujtása: ezen a pályázaton minden résztvevő feltétlenül nyerni fog. Szindarab melléklet: az „Erzsébet” Huszka Jenő és Szilágyi László 100-ik előadást túlhaladott gyönyörű operettje. A sok aktuális riporttal és képpel tarkított husvéti szám ára jóval nagyobb terjedelme ellenére is, rádiómelléklettel együtt, csupán 25 lei.

Heti piaci árak. Az aradi gabonapiacra kis felhozatal mellett a buza árában némi csökkenés következett be. Árjelentésünk az aradi gabonapiacról a következő: Buza 380 lei, tengeri 330 lei. — Tej- és teitermékek: Tehénturó 14—16, juhturó 22—30 lei, tej literje 5—6, tejfel 25—40, vaj 70—80, tojás darabja 1.60—1.70. — Gyümölcs piac: Alma 12—26, dió 28—32, hámozott dió 76—80, narancs 32—50, citrom darabja 2.50—3, szőlő 70—80 lei. — Baromfi piac: Tyúk párja 100—140, kóvér liba 500—600, sovány liba 220—260, csirke 60—80, kóvér kacska 260—300, sovány kacska 120—180 lei. — Zöldség piac: Burgonya 5—6, új burgonya 18, zöldborsó 5 lei darabja, új kalarábé 5—6 lei darabja, szárazbab 10—12, hagyma 6—7, torma 16, lenese 10—12, répa 2, paszternák 2, petrezselyem két köteg 1 leu, hónapos retek kötege 2, paraj kg. 1, fokhagyma 8—9, savanyu káposzta kg. 7—9, levesbe való zöldség 2—3 lei.

Turisztika. Az Erdélyi Kárpát Egyesület Czárán I.-osztálya vasárnap reggel fél 7 órakor autót indít Kaszóiára, visszatérés hétfő este. Jelentkezni pénteken délig Sándor I. és Társa-irodában lehet. Egyesületi és minden más igazolványát mindenki hozza magával.

Özv. Dr. Dénes Jakabné, leánya, Géza, Klári unokái és a kiterjedt rokonság, fájdalommal telt szívvel tudatják, hogy szeretett édesapja, illetve nagypapa, a legiobb rokon

KOHN HENRIK

1939. április hó 6-án hajnalban, hosszú szenvedés után, 86 éves korában elhunyt. Temetése ma, április hó 7-én, pénteken d. u. fél 3 órakor lesz a régi izr. temető halottasházában.

Részvétlátogatások mellőzését kérjük.

A „Munka és Jókend”-színház előadása. A munkügyi miniszterium „Munka és Jókend”-színháza a husvéti ünnepek alkalmával Stefan Zweig „Volpone” című szindarabiát adja elő a Kulturpalotában. A szindarab három alkalommal kerül bemutatásra és pedig: április 9-én, vasárnap este 9 órakor, április 10-én, hétfőn délután 4 óra 45 perckor és este 9 órakor, április 9-én, vasárnap gyermekmatiné keretében délután Ioan Pas „Familia Chit-Chit” című szindarabia szerepel műsoron. Jegyeket pénteken a munkafelügyelőségen és szombat délután a Kulturpalota pénztáránál lehet beszerezni. A jegyek ára 60, 20, 10 és 5 lei. A gyermek-előadás belépődíja 5 lei fejenként.

HUSVÉTRA legyen elegáns, vásároljon divatos tavaszi, női-férfi-gyermek cipőt

SÁNDOR

cipő-
aruházában
Bul. Reg. Serd. 11

Koszorúmegváltás. Özv. Genád Lipótné ravatalára szánt koszorú megváltás címen a Szeretetház javára az alanti adományok folytak be: Dr. Kelemen Gábor 300 lei, Németh István 200 lei, Grünstein Ármín 200 lei, Eiser Ede 100 lei, dr. Goldzieher Albert 100 lei, Raab Zoltán 100 lei, Fránkl Géza 100 lei, Szalai Alice 100 lei, dr. Kilényi Zoltán 100 lei, dr. Kilényi Albert 100 lei, Lefkovits Ármín 100 lei, Kallós József 100 lei, Kain Imre 100 lei, Weiszberger Gusztáv 100 lei, Schwartz Ármín 100 lei.

Tekintse meg

L. TURMAN

bördíszmű tüzletét, Str. Dr. Petran 3. sz. alatt a legújabb bécsi modellek után készített retiküljei és övel szencziácsak.

A husvéti ünnepekre vendőnek a kirakati árakból 10% engedményt nyújt.

A kolozsvári Magyar Színház husvétkor Nagyváradon játszik. Nagyváradról jelentik: A kolozsvári Thália prózai együttese husvét vasárnapjától kezdődőleg ötnapos vendégszereplésre Nagyváradra megy. Az öt nap alatt a társulat négy újdonságot mutat be a nagyváradai közönség előtt. Szinre kerül Hunyadi Sándor nagysikerű vígjátéka, a „Tavaszi napsütés”, a „Válóok”, Fodor László „Művészpár” című vígjátéka és John Knittel világhírű színműve, a „Via mala”.

Olesó lakásra nincs gondia,
ha megszáll a

METROPOLE

ban
PESTEN, VII. Rákóczi-ut 58.

Kényelmes, meleg-folyóvízes
TELFONOS SZOBÁK P. É-től.

Remek konyhával, válogatott fajborokkal, hangulatos cigányzenével várja kedves vendégeit a volt miskolci D O C O G O.

Színház - Művészet

Kitűnő bohózatelőadások husvétkor az Iparos Otthonban

Felhő Ervin husvét előadásai az érdeklődés középpontjában

Husvét első napján vasárnap délután 5 órakor, másodnap, hétfőn délután 5 órakor és este 9 órakor remek műsorú bohózatelőadásokat rendez Felhő Ervin az Iparos Otthonban. Felhő Ervin, a nevetettés nagymestere gondoskodott arról, hogy a husvét előadások minden tekintetben kielégítsék az igényeket és olyan műsort állított össze, amely az eddigi bombasikerű bohózatelőadások programját is felülmúlja. A husvét műsorban, amelynek minden egyes száma rendkívül kacagtató, frappáns bohózat — kiemelkedik az „Örzsém” és a „Pörüljárt házasságközvetítő”. A bohózatok nagyszerű szereposztásban kerülnek színre. A főszerepeket Felhő Ervin játssza, mellette Gümöri Emma, a kifogyhatatlan humorú komika, a feltűnő szépségű Miklóssy Éta, továbbá Ágay Margit, Derecskényé, a férfiak közül ifj. Szendrey Jávor, Derecskey alakítanak kitűnő szerepeket. Jegyek elővételben Oláh Sándor főtéri papírüzletében, vasárnaptól pedig az Iparos Otthonban.

SCALA NAGYFILMEK SZINHAZA / TELEFON: 20-10.
Husvét Vasárnap először:

Errol Flynn

a „Robin Hood” főszereplőjének mellőzős filmje

„A levegő ördögei”

Az egész világot magához totta.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. ALEXANDRU-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felesésség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információsiroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Ceanaði Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutányos díjazás mellett, Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

TEL: d. e. 9—1-ig, d. u. 3—7-ig.

A nagybeleg

— Három orvosnál jártam és mind a három más bajt fedezett fel bennem.
— És egyáltalán nem egyezett a véleményük semmiben?
— De igen. Mindegyik 200 leit kért a vizsgálatért.

Hanyagság

RAB (a börtönőrhöz): Nahát, hogy ezek a nők milyen slamosak, Képzelle, a feleségem beküldött egy táblabevest és ezt a ráspolyt találta benne.

Okos szomszéd

Azt hiszem, a szomszédunk nincs tulságosan elragadtatva, hogy Gyurkának dobott vettünk karcsonyva.
— Miből gondoltod?
— Abból, hogy egy zsebkést ajándékozott Gyurkának és azt tanácsolta neki, hogy nézze meg, mi van a dob belsejében.

Kedvezményes utazás

New-Yorkba

a viláskiállítás alkalmából

HOLLAND-AMERIKA LINIE

KÉNYELMES ÚJ HAJÓIVAL,
ugyszintén rendszeres utazások

Canadába
Középamerikába
Ausztráliába
Délamerikába
Afrikába és Keletre

Be'ratkozások, információk és prospektusok
ORT. utazási irodáiban:
ARAD, Cal. Banatulul 2. Tel. 13-50.
TIMISOARA, str. Venetia 2. Tel. 39-89.
BUCURESTI, Calea Victoriei 70. et. I.
Tel. 4.41.65.

Evian volt államtitkár érdekes előadása Kolozsváron Németország szerepéről

Miért fordult Németország a kelet európai vásárlások felé

Evian professzor, a kiváló közgazdasági szakértő, volt államtitkár, a napokban tartotta meg a kolozsvári kereskedelmi akadémia zsűfőlése előtt a „Politikai határok és gazdasági élet” című nagy érdeklődéssel várt előadását.

A tárgy kétségtelen időszerűsége kívül érdeklődést biztosított az előadásnak az a körülmény is, hogy Evian professzor, mint az ipar és kereskedelmi minisztérium államtitkára, vezetője volt annak a tárgyalócsoportnak, amely megkötötte a maig megelőző román—német gazdasági egyezményt. Előadásában hosszasan kitért a német gazdasági törekvések útjára s azt fejtette, hogy a külföldön nagy port felvert új egyezmény a gazdasági és politikai valóságok helyes felismeréséből származott és az a lehető legkedvezőbb Románia részére.

Az érdekes gondolatmenetű előadás kiemelkedőbb részeit alább közöljük:

Kalifák — római császárok

A középkor harc és küzdelem volt a rend helyreállításáért — kezdte előadását Evian tanár. A nagy római birodalom, amely annyi évszázadon át nyújtott biztonságot és nyugalmat polgárainak, életerős, fiatal népek csapásai alatt darabokra hullt s e hatalmas és nagyszerű szervezet felbomlásával elveszett jónéhány évszázadra a rendezett és biztonságos élet lehetősége Európában. A középkor zavaros, erőszakos évszázadai alatt minden törekvés arra irányult, hogy utódot találjanak, aki hasonló tehetséggel tudná megszervezni a világot. Erről álmodoztak a kis olasz városok zsarnokai s erre törekédtek minden német császár. Nagy Károly, a kalifák és a szent német—római császárok valamennyien Róma egyenes utódainak hirdették magukat.

Modern monarchiák

Felzeng a renaissance kúrtharság; Európa, a hatalmas ifjú óriás nyújtózkodni kezd. Tétován tapogató keze eljut Amerikába és a kincses Indiába. Lát, csodálkozik, tanul, mindjobban kinyílik a szeme s az új körülmények következtében, az eddigi feudális államalakulatok, ahol a társadalom csúcán a földbirtokos és a katona állt, lassanként átalakulnak. Új emberfajta jelenik meg — a hivatalnok, az uralkodó képviselője.

Vállalkozókedvű kalandorok nekivágnak az államok beteljesítését ígérő végtelen óceánnak és kincsekben dus gyarmatokat fedeznek fel. Csak a kalandvágyó magánosok foglalása után jelenik meg az állam és veszi birtokába az új földterületeket. Így lassan-lassan a gazdasági életter kiterjesztésével mind tudatosabbá válik a nemzeti gazdaság fogalma s ezzel együtt a nemzeti állam fogalma is. A nyugati gyarmatosító monarchiákban (Anglia, Franciaország, Hollandia, Portugália) mintegy tudat alatt évszázadokig forr a nemzeti eszme, hogy végeredményben mint magasabbrendű akarat- és értelmi célkitűzés jelenjék meg.

Céhektől — a gyáriparis

A gyarmatosító monarchiáknak életerüket kiterjesztve, mind nagyobb és nagyobb szükségleteket kell kielégíteniök. A rendelkezésre dolgozó kispáros nem tudja a szükségleteket kielégíteni s a gazdasági szükségességek hatalmas nyomása játszi könnyűséggel pattanja szét a céhrendszer érgyűrűjét.

Új világ hírnökeként megjelenik a gyár s a dusan füstölő kémények árnyékában, új, talán minden eddiginél nagyobb hatalmasság körvonalaibontakoznak ki. Megjelenik a modern ember legtöbbet átkozott áldása: a tüke.

A modern monarchiák gyarmataik révén mind gazdagabbakká válnak s tökéjük segítségével újabb gazdasági életterek meghódítására törnek. A nyugateurópai monarchiák így mind gazdagabb és hatalmasabb gyarmatbirodalmakra tesznek szert. Ezzel szemben a későn felesemző Németországnak és Olaszországnak, amelyek a XIX. századig apró darabokra szakadozva éltek, már csak szegényes gyarmatmorzsák jutnak.

Amerikától a perzsa öbölig

Így kényszerül a háború előtti német császárság egyéb utakon kialakítani gazdasági életterét s a német munka, tehetség és szorgalom valóban csodákat művel. A gyarmatokban szegény Németország veszedelmes vetélytársa lesz a hatalmas

Angliának, komoly konkurrenciát csinál a világpiacon s odáig fejlődik, hogy gazdasági életerét Amerikától a perzsa öbölíig terjeszti ki.

A világháború megsemmíti ezt a hatalmas gazdasági szervezetet s a versaillesi szerződés elviselhetetlen terheket ró a porig alázott Germánia nyakába. Ezek a gazdasági és politikai hibák kétségtelenül befolyásolták a német gazdasági meg egyezésre.

Kielégítetlen államok

Három nagy ország van a földön — mondotta a továbbiak során Evian professzor — melynek gazdasági élettere van szüksége. Ez Németország, Olaszország és Japán.

Evian professzor mellőzi az olasz és a japán problémát s egyedül Németországgal foglalkozik.

A gazdasági életter, a „Lebensraum”, égetően szükséges Németország számára, egyenesen létfeltétele ennek a hatalmas ipari államnak, amely sok mindenben szűkölködik. Nincs legendó nyersanyag, élelme és nincs piaca. Az előadó ezen a ponton szükségesnek tartja elosztani azt a feltevést, hogy Németország foglalásai magáért a foglalásért történnének. Csehszlovákiánál is hiábavaló számolgatni, hogy mit „keresett” Németország az „üzlet”, a cseh állam felszámolása ugyanis a politikai életter kérdéseivel függ össze. Németország nem engedte, hogy Berlintől két órányira ellenséges repülőbázisok lehessenek.

Németország utai

A III. Birodalom a mai körülmények között három uton segíthet nehéz gazdasági helyzetén.

1. Szintetikus uton előállított nyersanyagok. Ez azonban igen nehézkes és a tömegtermelés szükségleteinek semmiképpen sem felel meg.

2. Dumping. Ez igen könnyen leverhető és elhárítható. Példá rá a német autók esete Angliában. Alig néhány éve ugyanis a németek valósággal elárastották Angliát hihetetlenül olcsó gépkocsikkal. Az angol kormány azonban hamarosan észbekapott, megtette a megfelelő ellenintézkedéseket s az úgy nagy veszteséggel zárult Németország számára.

3. Kelet európai vásárlások az átlagnál magasabb áron.

Ez a mai Németország utja és törekvése. Magas kínálati árával magához vonzza a kelet európai eladókat miután ő maga is áruval fizet, elhelyezi saját termékeit is. Mondnunk sem kell, mennyire megfelelő ez Kelet európa kis államainak.

Mindazonáltal ezek a kis államok nem tudják kielégíteni a hatalmas Németország szükségleteit. Hiszen a román kivitel pld. alig 3%-át teszi ki Németország importjának. Ezzel szemben Románia behozatalának több mint 25%-a jön Németországból. Ha Románia egész kivitele Németország felé irányulna, még akkor is csak mintegy 7%-át fedezné a német szükségletnek.

Németország természetes utja az Oroszországgal való gazdasági együttműködés lenne. Ez a mai helyzetben természetesen lehetetlen.

A másik lehetőség: gyarmatok... Az előadó befejezésül rátért az új román—német gazdasági meg egyezésre. Nem érinti a szerződés körüli nagy izgalmakat, hiszen ez alig különbözik a régi szerződéstől. Ma csupán a külpolitikai feszültség nagyobb. A szerződés éppen azt bizonyítja, hogy Németországnak nincsenek támadó szándékai Kelet európpával szemben. Csak annyiban változott a helyzet, hogy ezután Kelet európa többet fog termelni s az életszínvonal emelkedni fog.

Denikin tábornok röpiraliban követeli Szovjetországnak teljes elszigetelését Európától

Páris. Denikin tábornok, az orosz ellenforradalom egyik vezéregyénisége, aki most Párisban tartózkodik, röpiratot adott ki s ebben Szovjetországnak Európától való teljes elszigetelését és a szovjet-rendszer megbuktatását követeli. Arra hívja fel a világ figyelmét, hogy a bolszevizmus állandó és rendkívüli veszélyt jelent a világbéke szempontjából.

„Legyen akkor is töretlen a megértés, ha népi és nyelvi megkülönböztetés áll be egyházközségünkben!”

Fontos kijelentések hangzottak el a temesvári római katolikus egyházközség közgyűlésén.

A temesvári római katolikus egyházközség nagy érdeklődés mellett tartotta meg rendezévi közgyűlését. Martzy Mihály nyitotta meg a közgyűlést s miután visszapillantott az egyházközség tizenhat éves működésére, a következőket mondta:

— A legutóbbi napok eseményei és intézkedései bizonyos rendszerváltozást, szervezeti módosítást, mondhatni új korszakot hoznak az egyházközség életébe. A lefolyt tizenhat év alatt becsülettel és közös akarással valósítottuk meg mindazt, ami kötelességünk volt. Ez alatt az idő alatt eredményesen munkálkodtunk célunkon: az egyházközségi élet emelésén s a katolikus öntudat növelésén s az új élet küszöbön nyugodt lelkiismerettel és büszke elégtétellel állapíthatjuk meg, hogy az egyházközség minden megnyilvánulásában egységes, erős és öntudatos katolikus fellépés domborodott ki.

A megnyitó után különböző jelentések hangzottak el, majd Plesz József kanonokplébános német nyelven mondott beszédet. Utalt arra, hogy első ízben van alkalma felszólalni az egyházközség közgyűlésén s felszólalása nem csak formai megnyilatkozás.

— Ma, a különböző áramlatok idején — mondta — nem szabad megfeledkezni a testvéri szeretetről, melyet mind az egyesek, mind a fajok és népek előtt is mindig szem előtt kell tartani. Ma az a felfogás érvényesül, hogy mindenki saját népi közössége és anyanyelve mellett foglalt állást, ami természetadta jog. Ebben a jogban azonban nem szabad egyoldalú érvényesülést keresni. A nyelvi különbség, az elkülönülés a mai helyzetben kikerülhetetlen, de ez nem jelenti azt, hogy „nekem mindent, vagy nekem többet mint másnak.” Jogom van ahhoz, ami engem illet, de nem róvidíthatok meg más. Kívánom, hogy továbbra is fennmaradjon a béke egyházközségünk életében s akkor is töretlen legyen a megértés, ha népi és nyelvi megkülönböztetés áll be egyházközségünkben. Örizzük meg Krisztus igazságát s hogy senkit ne érjen károsodás.

Az eddigi 48 csillag helyett 49 csillag lesz az amerikai lobogón

Alaska az Egyesült-Államok negyvenkilencedik szövetségi állama lesz

Newyork. Az Északamerika sarki vidékén fekvő s az Egyesült-Államok birtokát alkotó terület, Alaska, a legközelebbi jövőben az északamerikai államok szövetségének, az Egyesült-Államoknak 49-ik állama lesz s így az amerikai lobogón a csillagok száma eggyel megnövekszik, az eddigi 48 helyett 49 lesz. Alaskai felelős körök ugyanis, amelyeknek tagjai nagyobb részben az Egyesült-Államokból vándoroltak Alaskába, headványt adtak át Washingtonban, amelyben követelték, hogy ne csak gyakorlatilag, de jogilag is ismerjék el Alaskának az Egyesült-Államok területébe való bekebelezését, átmenetképpen Alaskának a 49-ik szövetségi állammá való elismerésével.

Az 1.518.718 négyzetkilométer területű Alaskát az Egyesült-Államok 1867-ben vásárolták meg Oroszországtól 7.2 millió dollárért, 1912. óta gyakorlatban az Egyesült-Államok területe (Territory) aminek most jogi elismerését kérik. Lakóinak száma 1930-ban 59.278 volt, 28.640 fehér, 19.028 eszkimó és aleut, 10.955 indián. Fővárosa Juneau, 4043 lakó. Lakói halászatból (lazac), vadászatból (hód, hermelin, hiúz, foka, rozmár), állattenyésztésből (karibú, rénszarvas, kékróka), bányászatból (arany, réz) és halkonzerv iparból élnek. Kikínázatlanul fekszik a szén, grafit, kőolaj, platina, ezüst és több más érc.

Családfa-kutatások a plébániahivatalokban

Családkutatásokhoz való okmányok egységes díjszabása —
Pacha dr. megyéspüspök körlevele

Temesvárról jelentik: Pacha Ágoston dr. megyéspüspök körlevelet adott ki, amelyben elsősorban teljes terjedelmében közli XII. Pius pápa első apostoli szózatát a világhoz. Az első szózat: az ismert békeszózat. A püspöki körlevél eredeti szövegben közli ezután a minisztertanács határozatát a nemzeti ünnepeken tartandó istentiszteletekkel kapcsolatban: a katonai előképzős ifjak, valamint a tanulóifjúság saját felekezeti templomában jelennek meg az istentiszteleten. A körlevél a legutóbb történt papszenteléseket jegyzi fel és kegyvellettel emlékszik meg Scheibling János nyugalmazott sándorházi plébánosról, aki Szabadfalun halt meg és Varganics József elhunyt óbábi plébánosról.

A főpásztor közli a körlevélben, hogy április 23-án Buziáson, április 30-án pedig Ujváron az első szentáldozásban részesíti a gyermekeket.

Pacha dr. megyéspüspök ezenkívül az ugy nevezett családkutatásokhoz szükséges anyakönyvi okmányok egységes díjáról intézkedik.

Ismételten előfordul — állapítja meg a körlevél, — hogy családiák összeállítására ügyben megkeresik az egyes plébániahivatalokat és vagy a családfa igazolását vagy pedig

anyakönyvi kivonatokat kérnek. Mijután a díjakat illetően az egyes plébániahivatalok nem járnak el egyöntetűen. — írja a püspök — tekintettel a különös viszonyokra, az 1932. évi V. számú körlevél intézkedéseit a következőkkel egészítem ki: A családfára vonatkozó egyes adatok hitelesítéséért, ha a megadott adatok pontosak és anyakönyvi kutatás nem szükséges, adatonként 15 lei fizetendő. Ha az adatok nem pontosak és anyakönyvi kutatás szükséges, minden kutatásért a fenti taxán kívül még 20 lei kutatási díj fizetendő. A család fához szükséges okmányok kiállításáért a következő díjak szedhetők: 1—5 okmányig okmányonként 50 lei, 5—10 okmányig darabonként 40 lei, 10—20 okmányig darabonként 30 lei és a 20 darabnál több okmányért egyenként 20 lei, plusz bérleg (ha bérleges okmányt kívánnak) fizetendő. Ha a megadott adatok alapján az anyakönyvi bejegyzések nem találhatóak meg, minden egyes okmányhoz még 20 lei kutatási díj számítható. Szegények részére a fenti díjak az illető plébánosok belátása szerinti leszállíthatók vagy elengedhetők. Tudományos családkutatások, — jelenti ki végül a püspök — a plébániahivatalban a lelkész jelenlétében és megítélése szerint megengedhetők.

A Viktoriánus-korszak klasszikus gentlemanje halt meg Londonban

Sokmilliót vagyonát feláldozta, hogy a szegényeket kártalanítsa

Londonból jelentik: Az angol belpolitika jelentős irányváltozás előtt áll és a szavazóknak alkalom nyílik, hogy rövidesen állást foglaljanak a különböző politikai irányvonalak mellett. Angliában az időközi választásokat mindig bizonyos előjelnek tartják. Mintha csak a sors rendelte volna így el, a Szigetországban több nagy választásra lesz alkalom. A legutóbbi nagy krízis idejében, tehát alig egy héten belül, öt angol képviselő halálozott el és helyükbe újat kell választani.

Ettől függetlenül is felfigyelt az angol közönség e gyors és szokatlan halálesetekre, mert az utolsó képviselő, aki most rövid időn belül eltávozott az élők sorából, igen nagy népszerűségnek örvendett.

Kezdjük előlről — az élet szép

Európában nem igen ismerték a nevét, Edward Antony Strauss halt meg 76 éves korában. Megtestesítője volt a viktoriánus korszak klasszikus gentlemanjének. Kitűnő emberi tulajdonságain kívül arról is híres volt, hogy 1935-ben a nagy bérzeösszeomlás idején, 72 éves korában, közel kilencszázmillió lejt vesztett. Ez a mérhetetlen vagyon szétmálása elsősorban North Southwark ügyesbajos kisembereit érintette a legérzékenyebben. Ugyanis Strauss, aki egész életében uri módon élt, gondolkodott és cselekedett, minden vagyonát pénzre tette, hogy üzleti kötelezettségeinek megfeleljen. Eladta gyönyörű palotáját, telkeit, képeit, nagyértékű gyűjteményeit és ékszerait. Minden tartozását kiegyenlítette, azután megtörölte a monokliját és csak ennyit szólt:

— Kezdjük előlről, mert mégis szép az élet!

A southwarki kerület választói azonban kártartottak a nagyszerű öregúr mellett. Ekkor látott meg, hogy mennyire jó befektetés az emberi jószág. De ugyanigy kártartott mellette titkárnja, Livesey kapitány. Liveseyvel harminc évvel ezelőtt kötött örök barátságot. Annakidején mint ügynök dolgozott, Strauss irodájában s a következő kérdésel állt főnöke elé:

— Mit kapok, ha önt képviselőnek választatom?

Strauss összehúzta a szemöldökét és csak ennyit válaszolt:

— Akkor, amíg élünk, együtt dolgozunk.

Ez az ígéret elegendő volt Liveseynek és 1918-ban megválasztotta főnökét a southwarki kerület képviselőjének, amelynek azóta is képviselője maradt az angol alsóházban. Ezzel egy nagyon szép emberi és baráti történet kezdődött. Az egykori ügynök Strauss titkárnja lett és nem tulozunk,

ha azt állítjuk, hogy tekintélyes jövedelmének egyik részese is.

A kerület atyja

Nem volt népszerű ember a kerületben, mint a „kerület atyja“ és annak titkárnja. Ez érthető is, mert közvetlenül vagyoni összeomlása előtt, számították éppen ki, hogy több mint százötven millió lejt ajándékozott kerülete szociális felségítésére. Az apróbb ajándékok, — mint például Straussnak az a szokása —, hogy karácsony napján minden idősebb, vagy övegy asszonynak kalácsot, pulykát, édességet és egy font pénzküldeményt juttatott, nem is szerepelnek e hatalmas összegben. Valójában nagyon jó ember volt. Mikor már tönkrement, még akkor is módját tudta találni annak, hogy fenntartsa társadalmi uton azt a két irodáját, amelyben választókerületének kisembereit ügyesbajos dolgaikban segítette.

Egyébként az örökké fiatal Strauss, amikor vagyonilag szinte kiheverhetetlennek látszó csapást rendbehozta, komlótermelésre adta a fejét. Egy év múlva már elvitte a nagy mezőgazdasági kiállításra az első díjat. Hetvennégy éves korában olyan erővel dolgozott, mintha huszonnégy lett volna. Minden jótékonykodása mellett is megint elindult a vagyonosodás útján. Amint egy barátja megjegyezte, mérhetetlen vagyona volt az öreg Straussnak: a hitele! Mindenki ismerte Angliában és tudták róla, hogy amit aláír, azt be is tartja.

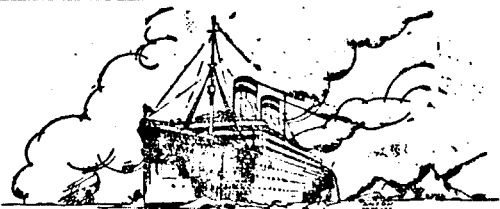
Ha véletlenségből a múlt év ősszén nem éri szerencsétlenség —, amikor a király egyik estélyéről távozott — talán még élt volna néhány évet. Öröksége pedig egész bizonyosan ismét milliókra rugott volna. De így, ha nem is szegényen, de rég vagyonához mérten rossz viszonyok között halt meg. Halálos ágyánál Livesey kapitány állt, aki jóban és rosszban kártartott mellette.

A megüresedett kerületekben nagyon kétséges a választások kimenetele. Azonban Southwarkban biztosra vehető, hogy Livesey jön be, a „kerület apjának“ titkárnja, — ha ugyan elfogadja a mandátumot.

**Hirdessen
az Aradi Közlöny-ben**

UJ KÖNYVEK

— John Knittel: „Via Mala“. John Knittelnek, az El Rakim szerzőjének legnagyobb műve a „Via Mala“. Svájc legdélibb sarkában, közel az olasz határhoz, ahol égbenyuló hegyóriások közé szorítva dűbörög az Yzola-patak rohanó árja, a szürke sziklahágón sötét, kísérteties ut vezet el a szédítő szakadékok fölött; ez a „Via Mala“. Ezen az elhagyott vidéken terül el a „Jef“ itt emelkedik Jonas Laurets fűrészmalma, a Lauretzc család fészke. Lauretzék még a múlt század elején kerültek Svájcba, ősük Napoleon kapitánya volt. A mal család feje Jonas Lauretz, istentelen, duhaj, izgága, vén lump, lelketlen gazember, aki rettegett zsarnoka a meghunyászkodó kis családjának. Közülük hófehéren emelkedik ki Silvelie leányának tündöklő szépségű alakja. A leány nagy szerelmének regénye úgy ragyog a könyvben, mint a napsugár meleg fényessége az alpesi hegyóriások fenséges csucsain. A szerelmi történet zordon és kísérteties háttérre az a dráma, amelyet Jonas Lauretz hív ki maga ellen a kérérlhetetlen végzettől, amely fegyvert ad az elnyomott családtagok kezébe. A tragédia vágatása, epikus erkölcsi fejleményeivel súlyos megpróbáltatásnak teszi ki Silvelie boldogságát, aki azonban győztesen kerül ki a küzdelemből. Az éles emberábrázolás, a szinte szédítően hatalmas és szépséges dráma az első oldaltól kezdve leköti az olvasó figyelmét. Amint a Cleveland Presse kritikusa írja: Az utóbbi évek egyetlen regénye sem vetett fel oly mély erkölcsi problémákat és nem birkózott meg velük annyi becsülettel, mint a „Via Mala“. Olyan hatalmas ez a regény, mint maguk a svájci Alpesek, melyek közt lejár szödik The Times, London: Knittel Via Mala-ja tele van az élet minden szépségével. John Knittel: „Via Mala“. Bárd-kiadásban, szép kiállításban jelent meg. A hatalmas kötet 648 lap, vászonkötésben 290.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál, Kolozsvárt. Kérje a Bárd-kiadó teljes jegyzékét.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Északamerikai gyorsszolgálat
minden csütörtökön

HAMBURG BÓL
NEW YORK BA

Southampton és Cherbourg érintésével a
„New-York“, „Hansa“, „Hamburg“ és
„Deutschland“ gyorsgőzösökkel.

Nem gondolná, hogy amit tegy-
geren van...

A Frahm-féle egyensúlyozó ké-
szülék a hajó nyugodt mezejét
biztosítja. A kényelmes kabinok,
a változatos ízléssel berende-
zett társas helyiségek az utazást
kellemessé teszik. Kérdezze
a HAPAG számos barátját,
miért utazzanak mindig a mi ha-
jóinkon? Mert igéreteinket a
valóság még messze felülmúlta...

Üdülési és látogatási utazások

AMERIKÁBA
minden időtartamban és árban

Mindig jól utazik a

Hamburg-Amerika Linie
hajóin

Információkkal szívesen szolgál a

Hamburg-Amerika Linie SAR
képviselője

Künstler Utazási Iroda

Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86.

SPORT KOZLONY

Komolyan készülnek a vasárnapi rangadóra az aradi divíziós csapatok

Hatalmas küzdelmek várhatók az NB negyedik fordulóján

A központ rendelkezése értelmében, mint azt megirtuk, vasárnap divíziós mérkőzések kerülnek lejátszásra és közöttük az oly nagy érdeklődéssel várt helyi derby, melyben az AMEFA (AMTE) és a Gloria csapnak össze a bajnoki pontokért. A műsor a következő:

Aradon: Gloria—AMEFA (AMTE).
Bucurestiben: Sp. Studentesc—Venus, UDR—Rapid.

Temesváron: Carpati—Ripensia.
Kolozsváron: Chinezul (Kinizsi)—Victoria.
Ploestiben: Juventus—Tricolor CFPV.

A helyi derbyre Aradon serény előkészületeket folytatnak a csapatok és hatalmas, hihetileg sportszerű harc várható a fontos bajnoki pontokért. Valószínűleg a következő összetételben állnak fel a csapatok a vasárnapi rangadóra:

AMEFA (AMTE): Gerold (Lőrincz) — Slivat, Kovács — Szurgyi, Szabó, Szaniszló — Léb, Rein-

hardt, Perneki, Bellai, Batrin. Gloria: Theimer — Varjassy, Volentir — Marienut, Codrean, Micola — Igna, Barbu, Fritz, Henegar, Mercea.

Bucurestiben két mérkőzést játszanak a csapatok és a Venus nagy favorit a Sp. Studentesc ellen, a Rapid—UDR mérkőzés már nyiltabbnak ígérkezik, ámbar itt is a bucaresti-i csapat az esélyesebb.

Temesváron a Carpati vendégszerepel és itt a Ripensia evansot vehet őszi legvőzetéséért, de mindenestre jobban kell játszania, mint múlt vasárnap a CAMT ellen.

Kolozsváron a Chinezul (Kinizsi) játszik a Victoriával és ha a temesvári csapat csak egy pontot is szerezne, már nagy meglepetés volna.

Ploestiben a Tricolor hétről-hétre javuló együttese a Juventust kapja ellenfelként. Nvilt küzdelem várható, amelynek eredménye közel lesz a döntetlenhez.

A CAMT Aradon

A temesvári CAMT (TMTE) csapata, amely a nemzeti bajnokság B) csoportjának egyik legkiválóbb együttese, vasárnap Nagyváradon vendégszerepel és bajnoki mérkőzését bonyolítja le a CAO (NAC) ellen. Az AMEFA (AMTE) vezetőségének sikerült a CAMT-ot husvét hétfőjére lekötöni és a temesvári csapat Nagyváradról jövet Aradon állapodik meg, ahol az AMEFA (AMTE) ellen bonyolítja le barátságos mérkőzést. Ez a mérkőzés is nagy érdeklődésre tart számot.

Öszeállították az ifjúsági válogatott csapatot

Csütörtökön délután a Gloria-pályán a Nagyszében ellen készülő aradi ifjúsági válogatott csapat a Gloria társaságában edzőmérkőzést bonyolított le. Az érdekes, változatos mérkőzés 4:4 arányban döntetlenül végződött és utána a szövetség vezetői összeállították a Nagyszében elleni válogatott együttest. Ez a következő:

Grand — Botau, Müller — Popovici (Unirea), Siclován, Pirkó — Madács, Stahl II., Janka I., Durgheu, Huzur. Tartalékok: Kotroczo és Tolan.

A csapat vasárnap reggel 5 órakor indul és az utazáson bárki résztvehet, miután a szövetség a nagyszébeni utra 75 százalékos vasuti kedvezményt tud biztosítani. Jelentkezések Ferdinand Gheorghe szövetségi titkárnál (Str. Eminescu 24) szombat délig eszközölhetők.

Magyar vagy Kapszóló!

A magyar nemzeti bajnokságban szereplő Zuglónál edzőváltás történt: Gallowich Tibor elhagyta egyesületét és a Zugló edzői tisztjének betöltésével P. Szabó Gábort, az Újpest és a Phöbus válogatott szélsőcsatárát bízták meg.

Tíz délamerikai játékos érkezett Olaszországba éspedig három brazil és hét uruguayi. Három a Genovához, kettő-kettő a Bolognához és Romához, egy-egy pedig a Napolihoz, Ambrosianahoz és Laziohoz került. Szereplésük elé nagy érdeklődéssel tekintenek.

A Venus és a Rapid között előrehaladott tárgyalások folynak azirányban, hogy a vasárnapi bajnoki mérkőzéseket közös műsorban bonyolítsák le. Amennyiben a tárgyalások eredményre vezetnek, úgy a Venus-pályán vasárnap a Sp. Studentesc—Venus és UDR—Rapid mérkőzéseket együtt bonyolítják le.

Budapesten szerdán az olasz és a magyar válogatott birkózócsapatok mérték össze erejüket és a hét súlycsoportban lebonyolított verseny az olasz birkózók 4:3 arányú győzelmével végződött.

O Budge—Perry 11:1. San Franciskoban ismét Budge győzött, ezúttal 6:0, 6:4 arányban. Jelenleg 11:1 a győzelmi arány Budge javára.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Új illetékeket állapítottak meg az italmérési engedélyekre

Falvakon a lalu lélekszáma, városokban a bérérték nagysága szerint emelkedik az illeték

Bucuresti. A pénzügyminisztérium a pénzügyigazgatóságokhoz körrendeletet küldött, amelyben felhívja a figyelmet a szesz törvény 222, 223 és 224 szakaszának módosítására. A 222. szakasz új szövege az italmérési engedélyvek illetékét a következőképpen állapítja meg: 2000 lei a községekben 1000 lakosig, 2500 lei 1001—2000 lakosig, 3500 lei 2001—3000 lakosig, 5000 lei 3000 lakoson felüli községekben, továbbá kisvárosokban, vagy a vasut melletti vásárhelyeken. Az utmelletj csárdák, vagy a vasutállomások közelében lévő magános kocsmák a fenti kategóriák szerint háromnegyedét fizetik az illetéknek. A községekben működő vendéglők szintén háromnegyedét fizetik az illetéknek, amennyiben az italmérés megszabott időben délelőtt 10 és délután fél 4. este pedig 6-tól éjszaka 1-ig történik. Amennyiben engedéllyel rendelkeznek az éjszaka 1 óráig tartó árú sításra is, úgy a teljes összeget fizetik.

A kihordásra beállított falusi italmérések tekintet nélkül az eladott italok minőségére és a község jellegére, egységesen 10 ezer leit fizetnek. Kantinok és zárt körök italmérési engedélynek illetéke az eddigi marad.

Városokban a bérérték szerint állapították meg az engedély illetékét, 10 ezer lei bérértékig 5000 lei, 10—20 ezer lei között 7000, 20.001 és 40 ezer lei között 9000, 40.001 és 60 ezer lei között 15.000, 60.001 és 80 ezer között 20 ezer, 80.001 és 100 ezer lei között 30 ezer, 100.001 és 150 ezer lei között 40 ezer, 150.001 és 200 ezer között 50 ezer, 200.001 és 300 ezer között 65 ezer lei, 300.001 és 400 ezer között 80 ezer lei, 400 ezer leien felüli bérérték esetében minden további 200 ezer lei után 20 ezer leiel emelkedik a 80 ezer leies illeték, amelynek legmagasabb határa 200 ezer lei. Bárok, kabarék és más éjjeli mulatóhelyek az italmérési illeték kétszeresét fizetik.

Vendéglők, amelyekben az italmérés nappal 10 és fél 4. éjszaka 6-tól 1-ig történik, az illeték háromnegyedét fizetik. Amennyiben rendőrhatósági engedéllyel éjjel 1 után is árusítanak szeszest italt, az illeték teljes összegét kell megfizetniük. Fűszerüzletek felét fizetik a rendes kocsmailletéknek, míg a cukrászdák, kávéházak, színházak és szállodai büffek, továbbá teaházak, egynegyedét. Egy tavalyi miniszteri rendelet értelmében,

mint ismertes, árlejtést tüztek ki azokra a falusi italmérési engedélyekre, amelyeket még a régi törvény alapján váltottak ki. Ezeket az árlejtéseket részben végre is hajtották, sok esetben azonban nem került meg rájuk sor. A régi engedélyvek eredetileg az elmúlt év október elsején kellett volna elveszteniük érvényüket. Közbenjárások folytán azonban a régi italmérési jogok tulajdonosai ez év április elsejéig kaptak haladékot. A pénzügyminisztérium közludomásra hozza, hogy a régi engedélyvek még egyszer meghosszabbítják, mégpedig ez év július elsejéig. A vendéglősöknek tehát a régi engedélyvek alapján további három hónapig joguk van az italmérésre. Kivételt képeznek azok a vendéglők, amelyek italmérési jogát már egy megejtett árlejtésen újárendezték. Azoknak a vendéglősöknek, akik az italmérési jogot nyilvános árlejtésen megszerezték, azonnal kiadják az új engedélyvek. A pénzügyminisztérium rendelkezése július elsejéig mindazokon a helyeken is meg kell tartani a nyilvános árlejtést, ahol ez eddig elmaradt, vagy az árlejtés eredményét a monopólium igazgatósága nem fogadta el. Július elsejétől már csakis az új italmérési engedélyvek lesznek érvényben. A pénzügyminisztérium új rendelete is kivételt tesz a hadiövezetekkel és hadiárúvakkal, akik árlejtés nélkül is hozzájuthatnak az italmérési joghoz.

A kereskedelmi és iparkamarák új illetékdíjszabása

A nemzetgazdasági minisztérium április elsejével a kereskedelmi és iparkamarák részére új illetékdíjszabást léptetett életbe. Ezek a díjak maximális díjak s a következők:

Információs illeték, kimutatás kereskedőkről és iparosokról 50 lei, egyszerű kereskedelmi információ: embléma, cég, lakhely, üzletág 100 lei. Ugyanez, ha különleges megállapításokra van szükség 150 lei, kereskedelmi információ cégbejegyzésekről 100 lei. Társaságok alapításakor a részvénytőke 2 ezreléke, de legalább 1000 lei, vám-, szállítási irodák, ha egyéni cég 1000 lei, közkereseti, vagy betéti társaságoknál 1500, részvénytársaságoknál 3000 lei.

Italmérések nyitásánál: a) bor- és sörnagykereskedelmi cégek falun 500, városban 1000 lei; b) detail bor- és sörkereskedés falun 250, városban 500 lei; c) mindenféle szeszestital kereskedelmi cég nagyban, falun 2000, városban 3000 lei; d) ugyanez detailban falun 1500, városban 2500 lei; e) bor- és sörmérés helyiségváltozáskor 300 lei; f) mindenféle szeszestitalkimérés helyváltoztatáskor 6000 lei; g) gyógyfürdőkön, vagy üdülőhelyeken ideiglenes italmérés esetén 1000 lei.

Kereskedelmi és ipari cégek bejegyzése esetén a véleményezési díjak a következők: a) egyéni falusi cégeknél 300, városi egyéni cégeknél 600 lei; b) társaságoknál falusi közkereseti, vagy betéti társaságok alapításakor 600 lei, ugyanez, ha városi 1000 lei, részvénytársaságoknál 1500 lei. Kisipari üzemek alapítása esetén 300 lei, nagyipari üzemek alapításánál 1000 lei. Kisipari engedélyvek illetéke 250 lei, nagyipari engedélyvek 500 lei. Udvari szállító cím elnyerésekor az illeték 2000 lei. Végkiárusítások engedélyzése egyéni cégeknél 500 lei, társaságoknál, közkereseti vagy betéti társaságoknál 1000, részvénytársaságoknál 2000 lei. Más véleményezés díja 500 lei.

Bizonylatok díja: Származási igazolvány: a) az áruk után félezrelék, de legkevesebb 150 lei; b) nagy állatok után darabonként 4 lei, kis állatok után 2 lei. Vegyelemzési és szakértői igazolványokért az áru értékének félezreléke, de legkevesebb 100 lei, plusz a szakértők honoráriumának egynegyed része. — Igazolvány valutaárfolyamról 100 lei. — Piaci árakról 200 lei, igazolvány utlevél elnyeréséhez 200 lei. Cég működéséről, fennállásáról szóló igazolvány 150 lei, gyakorlati igazolvány tanulóknak 20 lei, naturalizálás céljából igazolvány 1000 lei, árutulajdonjogot igazoló bizonyítvány 200 lei, más igazolvány 250 lei. Igazolvány-másolatok 100 lei. Gyári márkák bejegyzéséért nagyiparosoknál 500 lei, kisiparosoknál 100 lei. Kivonat a gyári munkák jegyzékéből 100 lei.

Számlák láttamozási díja 0.2 ezrelék, de legkevesebb 50 lei. Számlamásolatok vizuma 10 lei. Kereskedelmi könyvek származási és parafálási díja laponként egy lei. — Kereskedelmi könyvek vizumdíja egyéni cégeknél könyvenként 25 s társaságoknál könyvenként 50 lei.

— A német cégek április 15-től kezdve leiben számlázzák a Romániának szállított árut. Bucurestiből jelentik: A németországi cégek és a német külkereskedelmi szervezetek értesítették a romániai export-társaságokat, hogy április 15-től kezdve a Romániának szállítandó árucikkeket leiben fogják számlázni. A német cégek a tegnapi napon az export bűzát vagononként 500 leiel drágábban vásárolták mint ahogy a lei árfolyama a márkához viszonylik.

Bejegyzett cég nélkül nem gyakorolható az italmérési engedély

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara felhívja az érdekelteket figyelmét arra, hogy bejegyzett cég nélkül nem gyakorolható az italmérési engedély s így célszerűbb előbb a kamarai cégbejegyzéshez szükséges engedélyt megszerezni, s csak annak birtokában az italmérési engedélyt aminek megszerzése jelentékeny költségekkel jár.

A Kamara újból nyomatékosan figyelmeztet mindenkit, hogy a cégbejegyzés megtörténte előtt nem szabad hozzáfogni a kereskedelmi tevékenység gyakorlásához, mert a törvény igen szigorú büntetést (még elzárást is) ró ki azokra, akik engedély nélkül folytatnak kereskedelmet. Hasonló büntetésben részesülnek azok, akik a kereskedelmet más személy útján gyakorolják, akik más személy nevére váltanak engedélyt, akik más kereskedelmet üznek, mint amire az engedélyük szól, vagy akik az engedély megszerzése alkalmával elhallgattak általuk ismert oly körülményeket, amelyek kérésük elutasítását eredményezték volna.

— **Kilencezer leire mérsékeltek a buzakiviteli jutalékok.** Bucurestiből jelentik: A nemzeti gazdasági minisztérium a legfőbb gazdasági tanács jelentése alapján rendeletet adott ki, amellyel az eddigi 12.000 leies buzakiviteli jutalmat az április 9-től május 9-ig terjedő időszakra, amikor a kiviteli jutalmak rendszere erre az időre lejárt, 9000 leire mérséklék. A rendelkezést a nemzeti gazdasági minisztérium azzal indokolta, hogy a buza ára a nemzetközi piacokon az utóbbi hetekben igen kedvezően alakult és a kivitel mérsékeltebb állami támogatás mellett is kellő jövedelmezőségű.

— **Április 14-ig kötelesek nyilatkozatot adni a pénzügyigazgatóságon a vendéglősök és kávéháztulajdonosok.** Megírta az Aradi Közlöny, hogy az új látványossági adó alá esnek azok az éttermek, bárók, kávéházak, tánctermekek, amelyek zenét szolgáltatnak. Illetékes helyről közlik, hogy az idevonatkozó nyilatkozatokat április 14-ik kötelesek benyújtani a megyei kivetési pénzügyigazgatóságnál. A falusi fogyasztási helyiségekre vonatkozó adóvallomásokot az illető kivetési és ellenőrzési adókerületnél kell benyújtani. Az adóvallomásban a tulajdonos nevét, a vállalat székhelyét, valamint a lakbérleti összeget kell feltüntetni. Azokat, akik az adóvallomásokot idejében nem nyújtják be, a törvény szigorával sújtják.

A paraszthalmom-tulajdonosok adóbevallási kötelezettsége

Valamennyi hengermalom-tulajdonos, akinek malma nem kereskedelmi malom és akire az adót a henger folyómétere után vetik ki, az adóhivatalnál vagy az adókerületnél, amelyhez tartozik, azonnal adóvallomást köteles benyújtani. Az adóvallomásban fel kell tüntetni a malom 24 órai teljesítőképességét (az ezen idő alatt megörölhető buza és rozsmennyiség) az utolsó 3 év tényleges termelését (buzaliszt és roz), hány napot dolgozott az utolsó 3 évben, az évenkénti munkanapok közeparányosa, az egyszerű és a kettős hengerek száma, minden egyes henger hossza és az összes hengerek hossza. Hasonlóképpen az adóvallomásban köteles a malomtulajdonos nyilatkozatot adni, hogy az 1939—40. évi fogyasztási illeték fejében 4000 leit fizet minden egyes henger-folyóméter után és lemond felebezési jogáról. Azokat, akik a kért adóvallomást nem nyújtják be, a fogyasztási illetékre vonatkozó törvény értelmében szigorúan megbüntetik.

— **A KATONAI BEHIVOTTAKAT VISSZA KELL VENNII ÁLLÁSUKBA.** A munkügyi minisztérium utasította a munkakamarákat, hogy indítsanak szigorú ellenérőket azok ellen a munkaadók ellen, akik nem akarják visszavenni a katonai szolgálatra behívott alkalmazottaikat.

— **A második évnegyedre szóló behozatali engedélyek.** A külkereskedelmi szabályozó igazgatóság megkezdte működését a második évnegyedre szóló behozatali engedélyek összeállítására érdekében. A táblázat országok és vámtételek szerint csoportosították és a táblázat előreláthatólag április 6-ig el is készül. Mivel a kontingentálási igazgatóság reméli, hogy még a hét folyamán megkapja az importra vonatkozó rendelkezést, nyomban a húsvéti ünnepek után megkezdik a rendelkezésre álló mennyiségekhez mérten a behozatali engedélyek kiadását. Remélhető, hogy ez a művelet április 20-ig elkészül és eddig az időpontig úgy a kereskedők, mint az iparvállalatok részére kiállítják a behozatali engedélyeket. Ugy hiszik azonban, hogy a kérésük elintézése ebben az évnegyedben is késést szenved. Mindenesetre a kontingentálási igazgatóság minden lehetőséget elkövet, hogy még április hó folyamán a kérések elintézését nyerjenek.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, ÁPRILIS 7.

Bucuresti. 14: Hírek. 21: Hírek, Sport.
Budapest I. 10: Református istentisztelet. 11: Hírek. 11.05: Egyházi ének és szentbeszéd. 12.15: Evangélikus istentisztelet. 13.30: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 13.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. 15: Hanglemezek. 17.45: Hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Nagypénteki lamentáció közvetítése. 19.30: Felolvasás. 20: Operaházi Zenekar. 21.20: Ravasz László dr. püspök nagypénteki elmélkedése. 21.50: A rádió szalonzenekara. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Részletek Wagner Parsifal című zenedrámájából. 23.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

Budapest II. 20.30: Krisztus siratása és feltámadása. Felolvasás. 21: Hírek.

SZOMBAT, ÁPRILIS 8.

Bucuresti. 14: Hírek, sport. 24: A feltámadási szertartás közvetítése a patriárchatusi székesegyházból.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Etrénd. Közlemények. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 12: A kassai rádió adása. 13: Időjárásjelentés. 13.10: Laskó Emil énekegyüttese. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, vizállásjelentés. 14.20: A rádió szalonzenekara. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 17: Tarka gyermekdelután. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: A rádió postája. 18.40: Rékay Miklós hárfázik. 19: Nagyheti népszokások. Felolvasás. 19.30: Marchalko Rózi énekel zongorakísérettel. 20: Harangszó az egyetemi templomból. Utána Schütz Antal dr. előadása. 20.35: Kerpely Jenő gondolkázik zongorakísérettel. 21: Strauss Richard „Halál és megdicsőülés” — szimfonikus költemény hanglemezről. 21.25: Bárd Miklós emlékest. 22: Operaházi zenekar. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.20: Kiss Lajos cigányzenekara muzsikál. 23.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.30: Hanglemezek.

Budapest II. 19.30: Mezőgazdasági félóra. 20: Hanglemezek. 21: Hírek.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST NYER

Éves bizonyítvánnyal rendelkező minden szakácsnőt bejáró mellé felveszek. Domán, Str. Greceanu 1., jelentkezés 9—10-ig és 3—5-ig. 1607

Beteg gondozásban jártas, jóindulatú, tiszta, fiatalabb nőt keresünk. Cím a kiadóban. 1611

OKTATÁS

Elemi iskolai és a gimnázium alsó osztályában levő tanulók korrepetálását vállalom. Mandel, Str. Nicu Filipescu 23.

LAKÁS

Keresek központban levő elegánsan burtozott egyszobás, fürdőszobás, esetleg előszobás lakást. Cimeket a kiadóba kérek.

Modern garzonlakás, elő- és fürdőszobával, új házban, főútvonalon kiadó május, vagy augusztus 1-től. Cím: Bulev. Regele Ferdinand 9. 1586

Üzlethelyiség a belvárosban, főútvonalon kiadó május, vagy augusztus elsejétől. Cím: Bul. Regele Ferdinand 9. 1585

Negyszobás, modern lakás két külön befáratással új magánházban kiadó. Kiadható választva kétszoba, mellékhelyiségek és két szoba garzonlakásként. Strada Sf. Gheorghe 46.

Kétszobás, fürdőszobás, kertes magánház május 1-ére kiadó. Str. Cosbuc 47. Közlelő: „Generala”. Bul. Regina Maria 24. 1610

Negyszobás, cserépkályhás, uccai lakás kiadó május 1-re. Str. Consistorului-ban. Érdeklődést „2000” jellegre a kiadóba kérek. 1612

Magánház: négyszoba, fürdőszoba, parketta, konyha, összkomfort, két irodahelyiség, gyümölcsöskerttel eladó. Str. Fabricel 20. 1614

VÉTEL-ELADÁS

Eladó prima Stelzhammer kereszthúros zongora, egy gyönyörű antik vitrin, a bennelevő márkás porcellán dísz tárgyakkal. Megtekinthető déln 1—3-ig. Cím a kiadóban. 1561

Üzletberendezés: 3 pult, íróasztal, üvegfalak, lámpák eladók. Str. Baritü 1. l. em. 1609

Ebédli, uriszoba és más butorok, csillárok, szőnyegek, képek, jégszekrény, aragáz-rezso, gyermekágy, járó-iskola elköltözés miatt eladók. Str. Alexandri 4. 1608

Sötét dióhalók

és topolyahalók nagy választékban. Belföldi és keleti szőnyegek, modern, új konyhaberendezés, amerikai íróasztal, rollók szekrények, kasszák, recamla, kombinált szekrény stb.

olcsón, mélyen leszállított áron kaphatók. Veszünk sürgősen

megbízónk részére 6 és 12 személyes ezüst evőkészletet, porcellán- és üvegszervizet, antik ékszereket, szőnyeget és teljes lakásberendezést.

Zálogkölcsonöket közvetítünk a temesvári zálogházba, előleg: nyulunk, olcsón hosszabbítunk, zálogcéduláit megvesszük.

TEMPO

bizományi-üzlet, Fischer Ellis-palota.

Egy portabil írógép sürgősen eladó.

Hirdessen

az „Aradi Közlöny”-ben

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST

Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távírárcím: „Hungariotele”.

INGATLAN

Belvárosi négyszobás, modern, új kázmát teljes komforttal cserélném egy olcsóbb, belvároshoz közel kétszobás, telekkel bíró külvárosi házzal. Cimeket a kiadóba kérek „Differencia-fizetés” jellegre.

Eladó magánház három lakással, nagy udvar, jégverem, pince, mézárós-lüsto-lő. Str. Miron Costin 18. 1600

HATSCHER

Ingtanforgalmi Iroda

Arad, Biv. Carol 46. (Lakás ugyanott.)

előnyös ajánlatok:

Az itt hirdetett összes házak fényképe az irodában megtekinthetők.

1.250 ezer: belvárosi 1x5, 1x3 szobás, fürdőszobás, gondozott nagy park, szuterénhelyiségek. — 940 ezer: liceumhoz közel új emeletes bérvilla, 3 központi, modern lakás, terraszok, hall, park, kedv. fiz. felt. — 540 ezer: belvárosi négyszobás, fürdőszobás, 1x2, 1x1 szobás garconlakás fürdőszobával, nagy kert. — 500 ezer: közkörházhoz közel magasföldsztes, alapincézett, négylakásos (mind fürdőszobás), nagy kert, 54 ezer hozam. — 420 ezer: ugyanott új, négyszobás, nagy kerttel. — 370 ezer: Gloria-pályánál új, magasföldsztes villa, parkett, fürdő, passage, esslg. rollók, terrasz, kert kedv. fiz. felt. — 345 ezer: Mărăsesti-uccához közel kétlakásos, magasföldsztes, fürdőszobákkal. — 290 ezer: tisztviselőtelepi négyszobás, új ház, pince, fürdőszoba — 280 ezer: Stroescu-uccához közel magasföldsztes új, alapincézett háromszobás, fürdőszobával, kert. — 210 ezer: pernyával, részben új, háromlakásos, nagy gyümölcsösökkel. — 185 ezer: marosparti új, kétszobás, előfürdőszobás, kedv. fiz. felt. — 150 ezer: Radnei-ut mellett négyszobás, fürdőszobás, kert. — 140 ezer: villanegyedben új, kétszobás, nagy fedett folyosóval, külön kiakás, kert.

Legújabb jelentéseink:

Lengyelország nem hajlandó Danzigot átengedni

Az olasz sajtó élesen bírálja London kísérletét, amellyel a kollektív biztonság elvét próbálja életre vinni — Nem türik a tengelyhatalmak a bekerítés megvaósítását

Páris. Beck lengyel külügyminiszter londoni tárgyalásairól Párisban kijelentik, hogy az egvezmény már készen van és kölcsönös védelmi szövetség áll majd fenn a nyugati hatalmak és Lengyelország között. Lengyelországnak a danzigi kérdésben tanúsított magatartásáról érdekes hírek terjedtek el tegnap a párisi diplomáciai körökben. Ugy tudják ugyanis, hogy

Lengyelország semmi körülmények között nem engedi át Danzigot, hanem csak olyan megegyezésre hajlandó, amely továbbra is biztosítja Lengyelország gazdasági és politikai befolyását.

Lengyelország ezzel szemben hajlandó szavatolni a német kisebbség jogait és a saját költ-

ségére megépített a Németország által kívánt gépkocsi utat a korridoron át azzal a kikötéssel, hogy az lengyel fenhatóság alatt maradjon.

London. (Rador.) A Pat ügynökség jelenti: Beck külügyminiszter és az angol kormány közötti tárgyalások egvezményvel végződtek és ez az egvezmény hosszabb időre szól s minden téren együttműködést biztosít. Ez az egvezmény új együttműködési ténvező lett Európában. Az egvezmény szövegét Chamberlain miniszterelnök csütörtökön olvasta fel a parlamentben, de már szerdán éjjel a lengyel nagykövetség díszbédje után megszóvegezték. Az angol és lengyel szakértők közösen dolgozták ki a szöveget, amelyet jóváhagyás végett Halifax lord és Beck külügyminiszter elé terjesztette.

Angol—lengyel szövetséget kötöttek Londonban

London. (Rador.) A Reuter ügynökség jelenti: A szerdai angol—lengyel tárgyalások szövetségi szerződést hoztak létre Anglia és Lengyelország között — ez a bevonása a londoni lengyel köröknek. Megállapították az együttműködés főbb elveit, gazdasági és politikai téren. Lengyelország igen jó szemmel nézné, ha Magyarország is belépne a kelet-európai államok védelmi szövetségébe, viszont elővösnek tartaná, ha Szovjetország ország nem lenne tagja a szövetségnek.

London. Beck ezredes londoni tárgyalásai során azt a kívánságát terjesztette elő, hogy a zsidó-kérdés nemzetek közötti rendezésének során a lengyelországi zsidóknak is tegyék lehetővé a letelepüléseket. Beck külügyminiszter Lengyelországon kívül a romániai zsidóság problémáját is felvetette és Anglia részéről azt az ígéretet nyerte, hogy Anglia készségesen hajlandó a két ország zsidó-problémáit megvizsgálni.

Angolelles hangulat az olasz sajtóban

Rómából jelentik: Az olasz sajtó változatlanul rendkívüli érdeklődéssel figyeli a londoni tanácskozásokat. A lapoknak az a véleményük, hogy a londoni tanácskozások hatása alatt a délkelet-európai államok is rövidesen végleges határozatot hoznak annál is inkább, mert Nagybritannia az általános egvezmény megkötése esetén garanciát vállalna a határok biztosítására.

Ez Olaszországra nézve kedvezőtlen volna és az olasz sajtóban meg is nyilvánul az angolelles magatartás. A „Tribuna” szerint

gyékes elgondolás az, hogy az angol kormány diplomáciai kombinációl biztosíthatná a békét. Ez az egvezmény az összeomlóban levő francia—angol hegemoniának alátámasztása volna. A lapok azzal vádolják Angliát, hogy protektorátusra törekszik és még azon reményüknek adtak kifejezést, hogy a tárgyalások nem fognak eredménnyel végződni.

Anglia készen áll a háborúra, de nem veszi figyelembe az igazságot

Berlin. (Rador.) A Berliner Börsenzeitung ezeket írja: Ma épp úgy, mint 1902-ben, a dolgok úgy állnak, mint a hágai konferencia alkalmával állottak. Németország nehezen és pihenés nélkül dolgozik. Felépíti birodalmát úgy, mint a többi nagyhatalom.

Anglia fenyegetve látja hegemoniáját és kiváltságos gazdasági életét, mert továbbra is biztosítani akarja magának kiváltságos helyzetét és ezért tör Németországra, holott Németország sem tesz egyebet, mint amit Nagybritannia évszázadokon keresztül tett. Anglia készen áll arra is, hogy a háboru útjára lépjen, hogy a közte és Németország között fennálló ellentéteket elintézzze, de nem veszi számításba az igazságot és a jogot.

Washington. (Rador.) A gabonaértékesítő intézet jelenti, hogy 1939. március 23-ig 336 ezer bushel búzát adtak el Németországnak és azelőtt körülbelül 500 ezer bushel volt az eladás. Az Egvesült-Államok kormánya magán-exportőröknek adja el a felesleges gabonát és

London. Lloyd George foglalkozván Chamberlain miniszterelnök beszédével, a Telea Press szerint a következő kijelentést tette:

— Ha Hitler megtámadja Lengyelországot, Franciaországnak és Angliának segítségére kell sietnie. De milyen fegyverekkel s hogyan?

Franciaország és Anglia egyetlen zászlóval sem küldhet Lengyelországba. Ne feledjük el, hogy a világháboruban a Hindenburg-vonal szétrombolásához négy évre volt szükség és négy millió katona életébe került.

Azt mondják, hogy Németország nem harcolhat két hadszínteren egyszerre. Kérdem, mit fog tenni Lengyelország? És Franciaország, amelynek majd három hadszínteren kell egyszerre harcolni? Nem szabad magunkat Olaszországot illetően ábrándokba ringatnunk. A brit kormány politikája a legfontosabb pontokat nem veszi figyelembe és négy súlyos hibát követ el.

1. Az angol kormány azt hiszi, hogy Mussolini nem marad hű a tengelyhez és elfelejté, hogy Olaszország ma kétszer olyan nagy hadsereggel rendelkezik, mint 1915-ben.

2. Az angol kormány hisz a hamis hírbn, amely szerint Franco tábornok kész lesz barátait Németországot és Olaszországot elárulni.

3. Az angol kormány reméli, hogy a Földközi-tenger nyitva áll majd Anglia részére, mint az elmúlt háboruban.

4. És végül abba a hibába esik, hogy bizik Szovjetoroszország támogatásában. Ha Anglia Szovjetoroszország nélkül kezd háborút, legyőzetik.

Románia külkereskedelmi politikája

Bucurestiből jelentik: A külföldi sajtó beszámol a külföldi gazdasági körök azon véleményéről, hogy Romániának a nemzetközi gazdaság terén követett politikája jól megszervezett terven alapul és ennek segítségével kereskedelmi forgalmát az összes országokkal kimélyítheti. Románia azon a ponton áll, hogy kereskedelmi egvezményeit Németország és Franciaország után kiszélesítheti Angliával, Svájjal és valamennyi európai ország fővárosával. Ez az egvezménysorozat biztosítani fogja a külkereskedelmi egyensúlyt.

Szófia cáfol

Budapestről jelentik: Az itteni bolgár követség ma hivatalos nyilatkozatot adott ki, amely szerint Bulgária nem vont össze csapatokat egyik határán sem.

Albánia mindenáron megvédi függetlenségét és területi épségét

London. A Reuter-ügynökség jelenti: Belgrádban híre lárt, hogy olasz csapatokat vonnak össze Bariban és Brindisiben, de azt még nem erősítették meg, hogy katonai egységeket szállítottak volna partra Albániában. Beavatott körök azon reményüknek adnak kifejezést, hogy az Olaszország és Albánia közötti kérdést meg fogják oldani anélkül, hogy más országot is bele keverjenek. Zog király egy ígazoljáv újságrónak kijelentette, hogy szükség esetén az utolsó energiájával is megvédi Albánia függetlenségét.

Bucurestiből jelentik: Az albán királyi követség hivatalos közleményt tett közlé azokkal a hírekkel kapcsolatban, amelyek állítólagos protektorátusra, vagy pedig Albániának idegen hatalom által való elfoglalására, illetve szuverenitásának és területi épségének esetleges megsértésére vonatkoznak. A követség ezeket a híreket teljes egészükben visszautasítja és megállapítja, hogy azok a fanázia szüleményel.

Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök csütörtökön reggel hárommotoros bombavető repülőgépen Jisibe érkezett, amely Ancona közelében az adriai tengerparttól néhány kilométernyire fekszik.

Fontos tanácskozások a német és olasz vezérkarok között

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség jelentése-megerősíti azokat a híradásokat, hogy tegnap Innsbruckban német—olasz vezérkari megbeszélés kezdődtek. Német részről Keitel tábornok a német Reichswehr vezérkari főnöke, olasz részről pedig Pariani tábornok vezérkari főnök vezetésével a vezérkari tisztek egész sora vett részt.

Rómából jelentik: Valamennyi olasz lap vezetőhelyen közli a Pariani tábornok olasz vezérkari főnök és Keitel német hadsereg főparancsnok innsbrucki találkozásáról szóló jelentéseket. Az olasz lapok kiemelik, hogy a nagyfontosságú találkozás önmagáért beszél és válasz kíván lenni a nyugati hatalmak diplomáciai tevékenységéért.

Különbh hivatalos körökben erélyesen cáfolják a külföldi távirati irodák azon híret, amely szerint

Mussolini telefon megbeszélést folytatott Hitlerrel és a megbeszélés katonai intézkedésekkel lett volna összefüggésben.

Párisból jelentik: A francia lapok értesülése szerint Berlinben is nagy katonai tanácskozások folynak és azokat hir szerint még husvétra sem szakítják meg. A tanácskozásokon a német hadsereg vezetőin kívül több olasz és japán vezérkari tiszt vesz részt.

San Remóból jelentik: Göring Herman vezértábornagy pénteken különvonatán elutazik San Remóból néhány napig Firenzében tartózkodik, majd onnan egyenest Raggio di Calabria városába utazik, ahol német hajóra száll és Tripoliszba folytatja útját.